

MEMO

Aan : Raad
 Van : College
 Onderwerp : vervolg ARHI procedure
 Datum : 12 februari 2018
 Opgesteld door : Garnt Kolhorn

Inleiding

Bij brief van 14 september 2016 presenteerde de Provincie Noord-Holland het door Deloitte opgestelde rapport 'Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren'. Sindsdien zijn er vele stappen gezet.

Voor Laren concludeerde het rapport onder andere dat:

'Uit het professioneel beeld en het omgevingsbeeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Laren per saldo voldoende is. De gemeente bereikt resultaat, het voorzieningenniveau is hoog en de inwoners zijn bovengemiddeld tevreden.'

'De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de governance een blijvend aandachtspunt is.'

Ten aanzien van de regionale bestuurskracht trekt het rapport onder andere de conclusie dat:

'Uit zelfbeeld, omgevingsbeeld en professioneel beeld blijkt dat het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek regionaal geen tot beperkte resultaten heeft geboekt op andere terreinen dan het Sociaal Domein.'

Op 7 februari 2017 besloot het College van Gedeputeerde Staten (GS) om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel van maximaal drie gemeenten. Wat volgde was een periode van zg. open overleg.

In uw reactie van 19 juli 2017 heeft u uw zienswijze aan GS geformuleerd. U stelt daarbij aan GS voor om, samen met Blaricum en Huizen en ook Eemnes met een gezamenlijk voorstel te komen. Of, zoals u het heeft geformuleerd:

'Hierbij kan gedacht worden aan een 'slanke' (geen apart bestuur) gemeenschappelijke regeling, waarbij er namens de HBL gemeenten voor diverse regionale portefeuilles één bestuurder zal optreden met een passend mandaat. Doel daarvan is, dat op regionaal niveau snel, adequaat en doortastend namens de HB(E)L 'groep' kan worden gehandeld/besloten maar dat ook de gewaardeerde lokale belangenbehartiging en autonomie behouden blijft.'

Op 13 september 2017, na afronding van de periode van open overleg schrijven GS over de ruimte die zij hebben geboden aan Blaricum, Huizen en Laren voor initiatieven van de drie gemeenten. Het plan van de drie gemeenten moet van GS aan een aantal voorwaarden voldoen om als serieus te worden beoordeeld.

'Het plan moet geloofwaardig en overtuigend zijn.

Het beoogde model met de lichte gemeenschappelijke regeling zou operationeel moeten in 2018. De gemeenten willen met dit voorstel bijdragen aan het versterken van de regionale bestuurskracht. De regeling zou daarom gepaard moeten gaan met een evaluatie na twee jaar (begin 2021). De evaluatievraag zou dan (globaal) kunnen zijn: Werkt het model zoals in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd en levert dit een bijdrage aan het versterken van de regionale bestuurskracht? Verder verwachten wij dat, indien uit de evaluatie blijkt dat het beoogde resultaat uitblijft en het niet komt tot een versterkte regionale bestuurskracht, de gemeenten alsnog besluiten tot een bestuurlijke fusie.'

Initiatief

Met die, door GS geboden ruimte, zijn wij aan de slag gegaan. In onze gezamenlijke reactie met Blaricum en Huizen aan GS van 3 oktober 2017 hebben wij invulling gegeven aan de ons geboden ruimte om met een alternatief te komen voor de gewenste versterking van de regionale bestuurskracht. Het voorstel aan GS behelst de oprichting van een gemeenschappelijke regeling (GR), een zogenaamde meervoudige centrumgemeente-regeling. In het spraakgebruik veelal 'lichte GR' genoemd. Juridisch gezien krijgt de regeling gestalte door een mandaatconstructie: de samenwerkende gemeenten zijn ieder centrumgemeente op aangewezen beleidsthema's. De voorgestelde werkwijze draagt bij aan een afname van de bestuurlijke drukte op regionaal niveau, wat de regionale slagkracht verder zal vergroten.

Belangrijk voordeel van de voorgestelde regeling is dat ook Eemnes positief staat tegenover de met de GR beoogde werkwijze. Daarmee kan de BEL Combinatie in tact blijven en hoeft niet gekozen te worden voor een tijd-, geld- en energieverpillende herindeling. Een herindeling die GS bovendien slechts zien als een tussenstap om te komen tot één gemeente voor de Gooi en Vechtstreek.

Vervolproces

Op 8 november 2017 ontvingen wij van het College van Gedeputeerde Staten (GS) het besluit over het voornemen te komen tot een herindeling in de Gooi & Vechtstreek. Tijdens een extra raadsvergadering op 9 november heeft uw Raad hierover gesproken. Afgesproken is toen dat:

- de door u gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zouden worden voorgelegd aan GS
- in de raadsvergadering van 31 januari opnieuw – mede op basis van de antwoorden van GS - over het voornemen van GS zou kunnen worden gesproken.

Bij brief van 16 januari 2018 hebben GS de vragen aan u beantwoord. Deze brief is inmiddels in uw bezit.

Daarnaast heeft ons College op grond van zijn eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid en uitgaande van het standpunt van uw Raad te kiezen voor blijvende zelfstandigheid, het hele proces tot dusver nog eens te revue laten passeren. Dat heeft ons gebracht tot inmiddels drie afzonderlijke stappen die naar onze mening kunnen bijdragen aan de verdere meningsvorming van uw Raad over het voornemen tot herindeling door de Provincie. Als College hebben wij:

- bij brief van 16 januari 2018 GS een collegiaal verzoek gedaan om informatie over de besluitvorming zoals die heeft plaats gevonden in de vergadering van GS van 7 november 2017, een verzoek dat bij niet-inwilliging beschouwd mag worden als een WOB-verzoek;

- om kracht bij te zetten het voornemen om te komen tot een lichte gemeenschappelijke regeling, bij brief van 17 januari 2018 de colleges van Blaricum en Huizen uitgenodigd om alsnog op korte termijn te komen effectivering van de beoogde regeling.

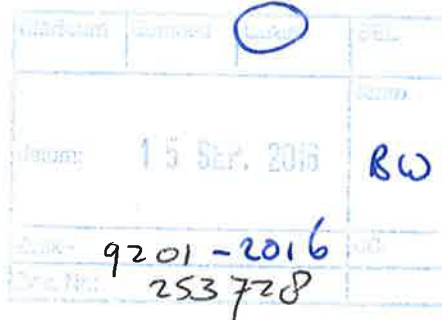
Omdat bij ons meer en meer de overtuiging is gegroeid, dat het proces dat GS met de gemeenten in onze regio heeft doorlopen in het geheel niet voldoet aan eisen van zorgvuldig bestuur en mitsdien niet tot een positief besluit om tot herindeling over te gaan mag leiden, hebben wij met onze brief van 5 februari 2018 een preventieve zienswijze opgesteld aan GS.

Een zienswijze die primair in lijn is met de eerder door uw Raad in meerderheid ingediende zienswijze. Op onderdelen gaat de zienswijze in op het gebrek aan onderbouwing en motivering van het door GS genomen besluit om vast te houden aan haar eerdere voornemen om te komen tot een herindeling. Een herindeling die volgens GS moet leiden tot één gemeente voor Blaricum, Huizen en Laren.

Onze brief versterkt daarmee ook de door de gezamenlijke raadsvertegenwoordigers van de drie gemeenten aan GS gezonden brief van 19 januari 2018. Kern van de boodschap: er ligt een breed gedragen initiatief en alternatief voor een ongewenste herindeling, die tegelijk tegemoet komt aan de ook door onze gemeenten onderschreven versterking van de regionale bestuurskracht.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Laren
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Geacht college,

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

**Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon**

J. van der Wal
BEL/BOSE

Doorkiesnummer +31235143465
walj@noord-holland.nl

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Kenmerk

305888/851155

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. van der Wal

BEL/BOSE

Doorkiesnummer +31 235143465

walj@noord-holland.nl

1 | 12

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

Kenmerk

305888/913347

Wij informeren u dat wij op 7 februari 2017 het volgende besluit hebben genomen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren.", over de toekomstvisie van Weesp gebaseerd op haar eigen bestuurskrachtonderzoek en over de ingediende zienswijzen van de gemeenten en van GS van Utrecht.

Uw kenmerk

GS besluit

1. Kennis te nemen van de ingediende reacties van gemeenten, meerdere raadsfracties uit Blaricum, Eemnes en Laren en provincie Utrecht op het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Regio Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren.";
2. Kennis te nemen van de ingediende reactie van de gemeente Weesp en van de toekomstvisie van Weesp gebaseerd op de onderzoeksrapporten "Weesp in dialoog" en "Bestuurskracht Weesp";
3. De fase van open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, vanaf heden te starten met de besturen van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek;
4. Het bestuur van de Utrechtse gemeente Eemnes uit te nodigen deel te nemen aan het genoemde open overleg;
5. De genoemde procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

- op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio;
6. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, de Utrechtse gemeente Eemnes en provincie Utrecht met brieven te informeren;
 7. PS met brief te informeren.

Context

Wij hebben u in onze brief van 14 september 2016 met kenmerk 305888/851115 de vervolgpcedure na het afronden van de bestuurskrachtonderzoeken Gooi en Vechtstreek en Weesp geschetst. Wij hebben u daarbij gevraagd om uiterlijk 14 november 2016 een zienswijze in te dienen. Wij hebben daarop van alle gemeenteraden in de Gooi en Vechtstreek, van de Utrechtse gemeente Eemnes en van GS van Utrecht een zienswijze op de bestuurlijke toekomst ontvangen. Vervolgens hebben wij op 7 december 2016 bestuurlijk overleg gevoerd met de burgemeesters van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en de gemeente Eemnes om de balans op te maken nadat de zienswijzen waren ingediend. Onze conclusies van dit overleg waren dat gemeenten de bestuurskrachtproblemen van Weesp, Wijdmeren en de gehele regio onderkennen, zeer verschillend denken over de bestuurlijke toekomst, de standpunten over de bestuurlijke toekomst lastig zijn te combineren en verschillende gemeenten een stevige regierol van de provincie verwachten.

Wij hebben bij ons besluit van 7 februari 2017 ook de uitkomsten betrokken van het bestuurlijk overleg dat wij op 7 december 2016 hebben gevoerd. Wij hebben bij ons besluit het volgende overwogen.

Overwegingen

Wij constateren dat het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en het onderzoek Gooi en Vechtstreek tot de conclusies leiden dat de lokale bestuurskracht van Weesp en van Wijdmeren onvoldoende is. De lokale bestuurskracht van Blaricum en Laren is voldoende, maar de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal maken de duurzaamheid daarvan een blijvend aandachtspunt. Hilversum en Huizen zijn voldoende bestuurskrachtig.

Het bestuurssysteem van de regio Gooi en Vechtstreek als geheel is relatief zwaar en duur en niet bestuurskrachtig (*zie de bijlage voor een overzicht van de conclusies en aanbevelingen van de onderzoeken*). Wij constateren ook dat het door Deloitte uitgevoerde bestuurskrachtonderzoek het derde rapport is dat deze conclusie over de regionale bestuurskracht trekt. De rapporten van Winsemius van april 2013 en de Verdiepende verkenning van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 toonden immers al aan dat de bestuurskracht van de regio Gooi en Vechtstreek tekort schiet.

Wij zijn van mening dat de bestuurskracht van Weesp, van Wijdmeren en van de regio als geheel moet worden versterkt. Het rapport van Deloitte doet daarvoor aanbevelingen. Hier hebben de gemeenten en de provincie Utrecht op gereageerd in hun zienswijzen.

Wij complimenteren de gemeente Weesp met het proces dat zij hebben doorlopen in het kader van het bestuurskrachtonderzoek en de toekomstvisie en met de gehaalde planning. Dit maakt dat zowel de onderzoeksresultaten van Weesp als van Deloitte volgens afspraak gelijktijdig beschikbaar zijn gekomen. De raad van Weesp heeft in zijn toekomstvisie en in zijn zienswijze een richting aangegeven voor het versterken van de bestuurskracht. De raad wil uiterlijk in oktober 2017 tot een definitief besluit komen over de samenwerkingsvorm en de samenwerkingspartner. Wij vinden dat een positieve stap en willen daarover tot nadere afspraken komen met Weesp omdat wij hopen dat Weesp vóór de zomer hierover duidelijkheid kan verschaffen.

Wij constateren dat de zienswijze van Wijdmeren nog geen zicht geeft op een duurzame oplossing van haar lokale bestuurskrachtprobleem. Het zoeken van samenwerking voor de bedrijfsvoeringstaken kan niet worden beschouwd als een antwoord op de geconstateerde lokale bestuurskrachtproblemen. Deloitte constateerde immers dat "de ambities vanwege de beschikbare middelen beperkt zijn en grote opgaven als het aanpakken van de Loosdrechtse Plassen niet tot stand komen. Tegelijkertijd zijn de woonlasten binnen de gemeente hoog. De organisatorische randvoorwaarden zijn te beperkt aanwezig." Wij willen daarom, in het belang van de inwoners van de gemeente Wijdmeren, tot nadere afspraken komen met Wijdmeren over de termijn en vorm waarin het bestuurskrachtprobleem wordt opgelost.

Wij constateren dat er zeer verschillend wordt gedacht over de bestuurlijke toekomst van de gehele regio en dat de diverse standpunten lastig zijn te combineren. Ook dit baart ons zorgen, omdat de regio hierdoor een kans mist om haar gedeelde agenda en opgavenprofiel te kunnen realiseren en dit de inwoners van de regio Gooi en Vechtstreek niet ten goede komt. Het past bij de rol van een provincie om bij het bewaken van de kwaliteit van het lokaal bestuur vooral het regionaal belang te behartigen en in te zetten op versterking van de regionale bestuurskracht. Verbetering van de situatie, in de zin van versterking van de regionale bestuurskracht, is onder andere te verwachten bij vermindering van het aantal gemeenten door herindeling.

Wij zien dat er onvoldoende draagvlak bij de gemeenten is voor wijziging van het bestuursmodel van de Regio Gooi en Vechtstreek ter versterking van de regionale bestuurskracht. Wij nemen deze

aanbeveling van Deloitte dan ook niet over. De gemeenten dienen wel aan te geven welke maatregelen zij willen nemen om de besluitvorming te verbeteren en de uitvoering van besluiten, met name op het fysieke domein, door te zetten.

Reactie op aanbevelingen Deloitte

Wij hebben de aanbevelingen van Deloitte voorzien van commentaar. Wij hebben de ontvangen zienswijzen en de uitkomst van het gevoerde bestuurlijk overleg hierbij betrokken. Wij nemen de aanbevelingen ten dele over (*zie bijlage*).

De aanbeveling om de gemeenten tot medio 2019 de tijd geven om zelf tot onderlinge overeenstemming te komen vinden wij op grond van de ingediende zienswijzen en het gevoerde bestuurlijke overleg van 7 december 2016 geen vruchtbare aanpak. Men is te verdeeld en te weinig concreet (alléén Weesp heeft tot nu toe een termijn voor ogen om in 2017 tot een keuze voor een partner te komen) om resultaat te kunnen verwachten. Het afspreken van een zeer ruime termijn betekent dan veel tijdverlies.

Gezien de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek willen wij vasthouden aan het in ons advies aan de minister van BZK van 23 januari 2015 geformuleerde doel om te komen tot maximaal drie gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op de middellange termijn, temeer omdat de stap nu naar één gemeente door Deloitte wordt afgeraden en ook maar beperkt draagvlak heeft bij de gemeenten. Opgemerkt moet worden dat de combinaties van gemeenten om tot deze maximaal drie gemeenten te komen wat ons betreft nu niet meer exact vastliggen. We zijn bereid af te stappen van de eerder in ons advies aan de minister van BZK op 23 januari 2015 beschreven drie combinaties van gemeenten als er meer draagvlak zou zijn voor drie andere combinaties, mits deze inhoudelijk goed beargumenteerd kunnen worden en zodoende volwaardige alternatieven zijn. Daarvoor moet nader worden overlegd tussen en met gemeenten en daarin is ruimte voor keuzen. Wij volgen het advies van Deloitte op dit punt op. Wij nemen ook de aanbeveling over om als randvoorwaarde bij dit proces te stellen dat er geen "restproblematiek" in de regio mag ontstaan.

Provinciale arhi-procedure

Gezien de urgentie van het oplossen van de bestuurskrachtproblemen op zowel het lokale als het regionale niveau en het feit dat gemeenten verdeeld zijn waardoor geen oplossing door onderling overleg kan worden verwacht, hebben wij besloten de totaalregie op het proces te voeren en het arhi-proces te trekken zoals Deloitte ook aanbeveelt.

Wij delen u dan ook mee dat wij vanaf heden open overleg starten, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels

herindeling, met de besturen van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Wij nodigen ook de gemeente Eemnes uit hieraan deel te nemen.

Het starten van de provinciale arhi-procedure brengt met zich mee dat gemeenten op grond van artikel 5, vierde lid van de Wet arhi zelf geen arhi-procedure mogen starten.

Wij wijzen erop dat de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 doorgang vinden, ook als er uiteindelijk een gemeentelijke herindeling zou plaatsvinden met als ingangsdatum 1 januari 2020, of 2021, of 2022 of 2023.

De provinciale arhi-procedure begint met een fase van open overleg. Hierin spreken wij met de colleges van B&W en met (delegaties van) de raden van de betrokken gemeenten. Voordeel is dat alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek worden betrokken in de fase van open overleg. Er ontstaat zo een volledig beeld van de standpunten en van de mogelijkheden om tot concrete oplossingen voor bestuurskrachtproblemen respectievelijk herindelingen te komen. De fase van open overleg kan maximaal 6 maanden duren. Na deze fase van open overleg kunnen wij de arhi-procedure voortzetten door een herindelingsontwerp(en) vast te stellen of de arhi-procedure beëindigen (voor alle gemeenten of voor enkele gemeenten). En ook later, nadat zienswijzen zijn ingediend op het herindelingsontwerp, kunnen wij besluiten om het herindelingsadvies aan te passen als de zienswijzen daartoe aanleiding geven.

Met Weesp en Wijdmeren willen wij in de fase van open overleg tot afspraken komen over de termijn waarop de gemeente tot een keuze komt voor een partner (in het geval van Weesp: Gooise Meren of Amsterdam) en over de termijn en vorm waarin het bestuurskrachtprobleem wordt opgelost. Vervolgens kan dan worden besloten of de provinciale arhi-procedure moet worden voortgezet met het opstellen van een provinciaal herindelingsontwerp of dat de provincie de arhi-procedure beëindigt omdat de gemeenten zelf het proces ter hand nemen en een herindelingsontwerp gaan opstellen.

Wij zullen u zo spoedig mogelijk nader informeren over het
vervolgproces.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

Bijlage

Samenvatting conclusie van het onderzoek van Weesp en conclusies en aanbevelingen van het rapport van Deloitte: "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Regio Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren."

De aanbevelingen zijn voorzien van commentaar van GS.

Samenvatting conclusie onderzoek Weesp

De gemeente Weesp heeft op verzoek van de provincie Noord-Holland een bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd. Weesp heeft hierbij vooral gekeken naar de taakzwaarte en de hulpbronnen die daar tegenover staan.

De gemeenteraad heeft geconstateerd dat de gemeente Weesp niet volledig zelfstandig, zonder hulp van anderen in wat voor vorm ook, door kan gaan. Daarom heeft de gemeenteraad bekeken welke mogelijke samenwerkingsvormen en -partners er zijn. In de Toekomstvisie Weesp wordt aangegeven dat er drie mogelijke vormen van samenwerking zijn; ambtelijke samenwerking, ambtelijke fusie of bestuurlijke fusie.

De gemeenteraad heeft besloten om met betrekking tot mogelijke samenwerkingspartners eerst twee opties nader uit te werken voordat een definitieve keuze wordt gemaakt. De twee nader uit te werken opties zijn: samenwerking zoeken binnen de Gooi en Vechtstreek of buiten de Gooi en Vechtstreek. Bij de optie samenwerking binnen de Gooi en Vechtstreek gaat de voorkeur uit naar samenwerking met de gemeente Gooise Meren. Bij het zoeken naar samenwerking buiten de Gooi en Vechtstreek is Amsterdam de meest logische keuze. De raad heeft het college van B&W opgedragen de genoemde opties uit te werken zodat binnen een jaar de gemeenteraad een definitieve keuze kan maken over de samenwerkingsvorm en samenwerkingspartner.

Conclusies onderzoek Deloitte.

Lokale bestuurskracht: de bestuurskracht van Wijdemeren is onvoldoende: de ambities zijn vanwege de beschikbare middelen beperkt en grote opgaven als het aanpassen van de Loosdrechtse Plassen komen niet tot stand. Tegelijkertijd zijn de woonlasten hoog. De ambtelijke organisatie is mede door bezuinigingen en de toename van het takenpakket kwetsbaar geworden en sommige taakgebieden zijn daardoor niet bezet. Het gevolg is dat de gemeente niet voldoende in staat is duurzaam te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en vaak ad hoc moet werken.

De lokale bestuurskracht van Blaricum en Laren is voldoende, maar de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal maken de duurzaamheid daarvan een blijvend aandachtspunt. De lokale bestuurskracht van Hilversum en Huizen is goed. Aandachtspunt voor Hilversum is continuïteit in de ambtelijke organisatie respectievelijk het evenwicht

zoeken tussen de ambities en de aanpassing van de organisatie daarop. Ontwikkelpunt voor Huizen is dat de zakelijke aanpak met heldere kaders, ook als wat kil kan worden ervaren in de relatie met inwoners, maatschappelijk middenveld en medeoverheden.

Regionale bestuurskracht: de regio heeft een relatief zwaar en duur bestuursstelsel. Er is op papier een gedeelde agenda en een opgavenprofiel voor de regio. Het komt echter niet tot uitvoering van plannen door verschil in gevoelde urgentie in het aanpakken van opgaven op de terreinen economie, wonen, natuur en landschap en bereikbaarheid. Het regionale bestuurlijk stelsel is niet bestuurskrachtig om dit probleem op te lossen. Op diverse samenwerkingsdossiers zijn weinig of geen resultaten gehaald; zoals het HOV-project, ontwikkeling Shared Service Center en dossier spoordoorsnijdingen. Op het fysieke domein is veel planvorming, visievorming en onderzoek geweest (Regionaal Economische Uitvoeringsagenda, RSA, Regionale Woonvisie, MIRT-onderzoek), maar er zijn weinig of geen resultaten behaald op de geformuleerde (boven)regionale opgaven op dit terrein.

De huidige ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie levert niet voldoende bestuurskracht op in de uitoefening van intergemeentelijke taken en draagt niet of nauwelijks bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek als geheel.

Aanbevelingen Deloitte voorzien van commentaar van GS.

12.1 Handelingsperspectief versterking bestuurskracht Gooi en Vechtstreek

Op basis van onze conclusies komen wij tot het advies over een handelingsperspectief voor versterking van de bestuurskracht van het bestuurlijk stelsel Gooi en Vechtstreek. Dit advies moet beschouwd worden als een totaalaanpak, waarvan in ieder geval de punten 1-5 als een geheel moeten worden beschouwd.

- 1) Start het proces om per uiterlijk 1-1-2023 te komen tot een bestuurlijk model met maximaal 3 gemeenten. Geef de gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de gelegenheid om eigen keuzes en voorkeuren hiervoor te formuleren in overleg met hun bevolking en om – onder regie van de Provincie – hierover zo mogelijk tot onderlinge overeenstemming te komen. Start ten laatste eind 2019 het wetgevingstraject om dit bestuurlijk model per uiterlijk 1-1-2023 te realiseren. Indien er geen overeenstemming is over het model per uiterlijk 1-1-2023 hakt de Provincie in 2019 de knoop door.

Commentaar GS: Deze aanbeveling nemen wij niet over in deze vorm. Ons standpunt in het advies aan de minister BZK (in lijn met Verdiepende verkenning van Jansen/Te Grotenhuis) op 23 januari 2015 was om op de middellange termijn te streven naar drie gemeenten in de Gooi en Vechtstreek (Gooise Meren, Huizen-BEL en Weesp-Wijdemeren en al dan niet Hilversum daarbij). Het lange termijn perspectief zou één Gooistad of als alternatief twee gemeenten kunnen zijn. In 2016 moest een bestuurskrachtonderzoek uitwijzen of de samenwerking in de regio bijdraagt aan regionaal optreden en maatschappelijk rendement, voldoende bestuurskracht oplevert en zodoende een antwoord geven op de vraag wat de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de regio moet zijn.

Gezien de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek willen wij vasthouden aan het in het advies aan de minister van BZK geformuleerde doel om te komen tot maximaal drie gemeenten op de middellange termijn, temeer omdat de stap nu naar één gemeente door Deloitte wordt afgeraden en ook maar beperkt draagvlak heeft bij de gemeenten. Opgemerkt moet worden dat de combinaties van gemeenten om tot deze maximaal drie gemeenten te komen wat ons betreft nu niet meer exact vastliggen en we bereid zijn af te stappen van de drie combinaties van gemeenten zoals beschreven in ons advies aan de minister van BZK in januari 2015 als er meer draagvlak zou zijn voor drie andere combinaties, mits deze inhoudelijk goed beargumenteerd kunnen worden en zodoende volwaardige alternatieven zijn. Daarvoor moet nader worden overlegd tussen en met gemeenten en daarin is ruimte voor keuzen. Wij volgen het advies van Deloitte op dit punt op.

Gemeenten zelf tot medio 2019 de tijd geven om tot onderlinge overeenstemming te komen vinden wij op grond van de ingediende zienswijzen en het gevoerde bestuurlijke overleg van 7 december 2016 geen vruchtbare aanpak. Men is te verdeeld en niet concreet om resultaat te kunnen verwachten. De zeer ruime termijn betekent dan veel tijdverlies.

Zie verder ons commentaar bij aanbeveling 5 over de randvoorwaarden in het kader van de te doorlopen arhi-procedure.

- 2) Versterk op korte termijn de bestuurskracht van Wijdemeren. Hiervoor staat de mogelijkheid open van een bestuurlijke of ambtelijke fusie met Hilversum (en evt. Weesp). Indien dit niet haalbaar is op korte termijn neem dan snel maatregelen om de bestuurskracht van Wijdemeren in overeenstemming te brengen met de gestelde ambities, door de organisatie van Wijdemeren te versterken in de periode van overgang naar het bestuurlijk model onder 1. Het gaat hierbij in ieder geval om versterking van bedrijfsvoering, om versterking van het ontwikkel- en beleidsvermogen en om versterking van de kwaliteit van de uitvoering op onderdelen. Pak de kansen die samenwerking met andere gemeenten hierin biedt.**Commentaar GS:** Wij zijn ook van mening dat de lokale bestuurskracht van Wijdemeren op korte termijn moet worden versterkt.

Bovendien moet er zicht komen op een duurzame structurele oplossing. Wijdmeren wil gesprekken aangaan met gemeenten over ambtelijke samenwerkingsrelaties (Gemeenschappelijke Regeling of gedeeltelijke ambtelijke fusie), in ieder geval voor de PIOFACH taken. Er komt in het eerste kwartaal van 2017 een plan van aanpak. Wij vinden dat dit nog weinig zicht biedt op het oplossen van het lokale bestuurskrachtprobleem. Het zoeken van samenwerking voor de bedrijfsvoeringstaken kan niet worden beschouwd als een antwoord op de geconstateerde lokale bestuurskrachtproblemen. Deloitte constateerde immers dat "de ambities vanwege de beschikbare middelen beperkt zijn en grote opgaven als het aanpakken van de Loosdrechtse Plassen niet tot stand komen. Tegelijkertijd zijn de woonlasten binnen de gemeente hoog. De organisatorische randvoorwaarden zijn te beperkt aanwezig." Wij willen daarom, in het belang van de inwoners van de gemeente Wijdmeren, tot nadere afspraken komen met Wijdmeren over de termijn en vorm waarin het bestuurskrachtprobleem wordt opgelost.

- 3) Versterk op korte termijn het bestuursmodel van de Regio Gooi en Vechtstreek. Maak een vorm van doorzetting mogelijk voor kernbeslissingen op de terreinen bereikbaarheid, economie, wonen en natuur&landschap in het gebied. Maak per 1-1-2018 een partieel versterkt bestuursmodel waarin de gezamenlijke gemeenteraden (bv. via een Algemeen Bestuurrol) hun democratische rol waar kunnen maken en waarin Colleges van B&W via regionale portefeuillehouders in een DB-rol hun bestuurlijke rol kunnen waarmaken en daarover verantwoording afleggen aan de gezamenlijke gemeenteraden.

Commentaar GS: Deze aanbeveling nemen wij niet over in deze vorm. Er is geen draagvlak voor wijziging van het bestuursmodel van de Regio Gooi en Vechtstreek bij de gemeenten. De gemeenten dienen wel aan te geven welke maatregelen ze willen nemen om besluiten door te zetten en tot uitvoering te laten komen. Dit geldt met name voor het fysieke domein.

Verder is verbetering van de situatie, in de zin van versterking van de regionale bestuurskracht onder andere te verwachten bij vermindering van het aantal gemeenten door herindeling.

- 4) Evalueer en heroverweeg uiterlijk in de raadsperiode 2022 – 2026 dit partieel versterkte bestuursmodel en het huidige organisatiemodel van de Regio Gooi en Vechtstreek aan de hand van de uitkomsten van het proces onder 1. Overweeg daarbij afschaling (bestuurlijk/organisatorisch) van de dan bestaande regio-organisatie per 1-1-2024.

Commentaar GS: Deze aanbeveling nemen wij niet over; zie het commentaar bij aanbeveling 3.

- 5) Formuleer voor de uitvoering van de punten 1-4 de volgende voorwaarden, die door de gemeenten en de Provincie bewaakt worden in het kader van het te doorlopen Arhi-proces:

- a. De einduitkomst (*maximaal* 3 gemeenten per 1-1-2023) staat vast;
- b. Er ontstaat geen "restproblematiek" in de vorm van 1 gemeente die niet voldoende bestuurskrachtig is voor de lange termijn;
- c. Het proces biedt eigen regie daar waar mogelijk aan de gemeenten binnen het kader van het voorziene eindresultaat, waar zij zich aan committeren;
- d. Het proces heeft een totaalregie vanuit de Provincie. De Provincie trekt het Arhi-proces.

Commentaar GS: Wij vinden het belangrijk om randvoorwaarden vast te stellen. We nemen de aanbeveling echter niet volledig over. Wij hebben in ons commentaar op aanbeveling 1 al toegelicht vast te houden aan maximaal drie gemeenten als eindresultaat, waarbij de combinaties van gemeenten echter nog niet exact vast staan.

Wij achten het niet vruchtbaar om met de gemeenten zo'n ruime termijn af te spreken om ze tot overeenstemming te laten komen. Gezien de zienswijzen is een risico dat het momentum verdwijnt en er van 2017 tot medio 2019 te weinig resultaat wordt geboekt. Alléén Weesp heeft tot nu toe een termijn voor ogen om in 2017 tot een keuze voor een partner te komen.

Wij zijn het met het uitgangspunt eens dat er geen restproblematiek mag ontstaan.

Wij willen de totaalregie op het proces voeren en het arhi-proces trekken zoals Deloitte aanbeveelt. Wij starten dan ook het open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, met de besturen van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

Dit brengt met zich mee dat gemeenten niet meer zelf een arhi-procedure kunnen starten. Een provinciale arhi-procedure begint met een fase van open overleg. Deze fase duurt maximaal 6 maanden. Hierin spreken GS met de colleges van B&W en met de raden van de betrokken gemeenten. Voordeel is dat alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek worden betrokken in de fase van open overleg. Er ontstaat zo een volledig beeld van de standpunten en de mogelijkheden en om tot concrete oplossingen voor bestuurskrachtproblemen respectievelijk herindelingen te komen.

Na deze fase van open overleg kunnen wij de arhi-procedure voortzetten door een herindelingsontwerp vast te stellen of de arhi-procedure beëindigen (voor alle gemeenten of voor enkele gemeenten). En ook later, nadat zienswijzen zijn ingediend op het herindelingsontwerp, kunnen wij besluiten om het herindelingsadvies nog aan te passen als de zienswijzen daartoe aanleiding geven. Voor Weesp en Wijdmeren betekent dit dat wij in de fase van open overleg tot afspraken willen komen over de termijn waarop de gemeente tot een keuze komt voor een partner (in het geval van Weesp: Gooise Meren of Amsterdam) en over de termijn en vorm waarin het

lokale bestuurskrachtprobleem wordt opgelost. Vervolgens kan dan worden besloten of de provinciale arhi-procedure moet worden voortgezet met het opstellen van een provinciaal herindelingsontwerp of dat de provincie de arhi-procedure beëindigt omdat de gemeenten zelf een herindelingsontwerp gaan opstellen.

- 6) In samenhang met deze aanbevelingen op het gebied van structuur- en bestuursinrichting bevelen wij de gemeenten sterk aan om (zo mogelijk vanuit gezamenlijke inspanning) in te zetten op:
- a. Versterking van de kwaliteit van dienstverlening aan en samenwerking met (groepen) burgers in hun dagelijkse woon- en leefomgeving;
 - b. Doorontwikkelen van initiatieven en activiteiten in de individuele gemeenten om de aanwezige "samenlevingskracht" op tal van terreinen beter te integreren en aan het lokaal en regionaal overheidsoptreden in het gebied te verbinden.

Commentaar GS: Wij zijn het eens met deze aanbeveling. Deze aanbeveling is aan de gemeenten gericht. Wij verwachten dat gemeenten hier inderdaad op inzetten.

- 7) In dit handelingsperspectief richten wij ons op het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek van 7 gemeenten. Uitvoering hiervan zal gevolgen hebben voor de gemeente Eemnes, die veel samenwerkingsrelaties onderhoudt in het gebied. Het is in eerste instantie aan Eemnes om hierin positie te bepalen. Deelname in een bestuurlijk model van maximaal 3 gemeenten als genoemd onder 1 is mogelijk, waarbij dan waarschijnlijk wel provinciale herindeling aan de orde is. Het is ook mogelijk voor Eemnes om als zelfstandige samenwerkingspartner betrokken te blijven bij de nieuwe zich vormende structuren en relaties in Gooi en Vechtstreek. De keuze hiervoor is in eerste instantie aan Eemnes; voor de versterking van de bestuurskracht van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek is die keuze wel relevant, maar niet cruciaal. Wel is cruciaal dat Eemnes en de huidige samenwerkingspartners in onderlinge afstemming en openheid tot hun keuzes komen.

Commentaar GS: Hiervan nemen wij kennis. In het vervolgproces wordt Eemnes uitgenodigd zich definitief uit te spreken over de plaats die het wil innemen in de bestuurlijke ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek. Wij nodigen Eemnes daarom ook uit deel te nemen aan het te voeren open overleg.

Eemnes heeft niet aan het bestuurskrachtonderzoek deelgenomen en een eigen traject over haar toekomst doorlopen. Eemnes ziet wel bestuurlijke samenwerking binnen de Gooi en Vechtstreek als perspectief en wil blijven investeren in de BEL-combinatie. Indien GS (in lijn met eerder advies aan de minister BZK) vasthouden aan een herindeling Huizen-BEL wil Eemnes daar niet in mee gaan. De optie Huizen-BEL ondervindt bij politiek en bevolking in Eemnes geen steun. De provincie Utrecht zal daar ook niet in meegaan, omdat het dan niet van onderop komt.

Provincie Noord-Holland
T.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

briefnummer 951-2017:982961
bijlage(n) 1
datum 19 juli 2017
inf. bij G. Kolhorn
afdeling B&W
telefoonnr. 035-7513446
uw kenmerk 305888/913347
onderwerp Zienswijze Arhi-procedure

Geacht college,

De gemeenteraad van Laren heeft op 28 juni 2017 een zienswijze met betrekking tot de verdere besluitvorming in de door u op 7 februari jl. gestarte ARHI-procedure vastgesteld. In de raden van Blaricum en Huizen is dezelfde zienswijze vastgesteld. Tevens heeft de raad bijgevoegde motie aangenomen.

Wij hechten eraan voorop te stellen, dat wij onze zelfstandigheid en de mogelijkheden tot lokale belangenbehartiging die deze zelfstandigheid meebrengt zeer belangrijk vinden, doch tevens dat wij uiterst gemotiveerd zijn om ook de regionale belangenbehartiging en de daarvoor benodigde bestuurskracht beter te organiseren.

Daarom zullen wij u bij deze zienswijze een voorstel doen om aan dat laatste vorm en inhoud te geven, echter zonder het eerste aan te tasten.

Voordat wij het voorstel poneren zullen we hieronder eerst uiteenzetten door welke overwegingen wij ons daarbij hebben laten leiden.

Dat zijn de volgende.

- Er is zowel bestuurlijk als maatschappelijk binnen onze gemeenten zeer weinig tot geen draagvlak voor een herindelingsontwerp in de geest van uw besluit van 7 februari. Dit geldt zowel voor wat betreft het proces en de termijn waarbinnen standpunten dienen te worden ingenomen (vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018) als voor het beoogd eindresultaat: de herindeling naar maximaal drie gemeenten. De vorming naar maximaal 3 gemeenten biedt, naar onze overtuiging, geen garantie voor verdere versterking van de regio.

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

- Wij onderschrijven dat er op een aantal belangrijke terreinen weliswaar sprake is van beperkte regionale bestuurskracht, doch stellen echter ook vast, dat de urgentie van het verbeteren daarvan niet zodanig is, dat draconische ingrepen in de gemeentelijke autonomie, waar bovendien veel weerstand tegen bestaat, gerechtvaardigd zijn. Dit laatste zeker niet in die gevallen waar de lokale bestuurskracht van de betrokken gemeenten geen aanleiding geeft tot onverwijlde spoed.
- Wij hebben vastgesteld (onderzoek toont dit aan) dat in vele regio's de bestuurskracht op een aantal terreinen te kort schiet en dat de regio Gooi- en Vechtstreek hier niet veel vanaf wijkt. Daarmee willen wij niet inbrengen dat er geen aanleiding is voor actie, in tegendeel, maar wensen wij wel de urgentie van het probleem te nuanceren.
- Wij constateren dat een eerdere poging om tot niet-vrijblijvende intensieve samenwerking te komen niet het gewenste effect heeft gehad maar tevens ook dat er als gevolg van uw meest recente besluit veel acties en ideeën zijn "los" gekomen om de regionale bestuurskracht te versterken. Dit heeft ons gevoelen met betrekking tot toegevoegde waarde van een sterke regio geprikkeld, ons gemotiveerd elkaar te vinden en ons hieronder geschetste voorstel echt handen en voeten te geven.
- Wij denken dat het goed is te erkennen dat binnen het ARHI gebied verschil is in urgentie. Dit zou aanleiding kunnen zijn om het besluitvormingsproces qua tempo en impact op de autonomie van bestuurskrachtige gemeenten te splitsen. De provinciale bevoegdheid tot het inzetten van een ARHI-procedure is immers ingesteld om in hoogst urgente gevallen te kunnen handelen.
- De thans voorliggende tijdlijn van besluitvorming maakt het niet alleen erg moeilijk een compleet uitgewerkt alternatief te presenteren doch brengt ook lokaal electoraal een zeer ongewenste situatie met zich mee, kijkend naar de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.
- Wij zien voldoende aanknopingspunten voor een goede samenwerking in de regio die houvast bieden voor verdere uitwerking hiervan en versterking van de regio. Hierbij kan gedacht worden aan het Sociaal Domein, maar ook de regionale samenwerkingsagenda en samenwerking op cultureel gebied die vormt krijgt in de regio en de verschillende uitvoeringsdiensten.

Voorstel

Wij werken gezamenlijk een concreet voorstel uit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een “slanke” (geen apart bestuur) gemeenschappelijke regeling, waarbij er namens de HBL gemeenten voor de diverse regionale portefeuilles één bestuurder zal optreden met een passend mandaat. Doel daarvan is, dat op regionaal niveau snel, adequaat en doortastend namens de HB(E)L “groep” kan worden gehandeld/besloten maar dat ook de gewaardeerde lokale belangenbehartiging en autonomie behouden blijft. Een vertegenwoordiging op HB(E)L niveau moet dermate stevig en geborgd zijn dat bij verschillen tussen lokale belangen in HBEL-verband wel kan worden doorgepakt. Het te ontwikkelen model zal daarop getoetst moeten worden.

Verder werken wij versneld aan een versterking en verbreding van de ambtelijke samenwerking, waarmee de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering verder wordt teruggebracht. Wij denken hierbij aan verdere specialisering van taken en uitvoering van deze taken door een organisatie (ofwel BEL Combinatie of ambtelijke organisatie Huizen) voor de HBEL-gemeenten.

Wij stellen u daarom voor, ons in de gelegenheid te stellen dit concept goed uit te werken en mede daardoor van maximaal draagvlak te voorzien. Om die reden verzoeken wij u, voor het deel van het proces waar onze gemeenten in beeld zijn, alsnog de gedachte en het proces te volgen zoals opgenomen in het voorstel van Deloitte onder 1) op pagina 87 van het bestuurskrachtonderzoek (Handelingsperspectief), te weten: geef deze gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de ruimte om in onderling overleg en in samenspraak met hun bevolking te komen tot keuzes en voorstellen die leiden tot versterking van de regionale/lokale bestuurskracht.

Tenslotte stellen wij voor ten behoeve van dit proces een procesbegeleider aan te wijzen/te benoemen. Enerzijds om te kunnen monitoren of de voortgang op schema blijft en anderzijds of het eindproduct ook het beoogde resultaat zal gaan opleveren (kwaliteitstoets). Wij stellen uw participatie in een vroegtijdig stadium hierbij dan ook zeer op prijs.

Wij denken u met deze gemeenschappelijke zienswijze op dit moment te kunnen overtuigen van onze intenties. Uiteraard realiseren wij ons, dat het presenteren van een eerste “proeve” van hetgeen ons precies voor ogen staat benodigd is om van een concreet deugdelijk alternatief te kunnen spreken.

Het is echter bestuurlijk niet mogelijk voor ons om u voor het zomerreces of voor 6 augustus (einde open overleg periode) in combinatie met deze zienswijze reeds een compleet uitgewerkt model voor te leggen.

Gelet op het lokaal bestuurlijk besluitvormingsproces en de uiteraard benodigde onderlinge afstemming denken wij de maanden september en oktober 2017 nodig te hebben voor een zodanige eerste uitwerking van het bovenstaande, dat dit voldoende voor u kan zijn om de Arhi besluitvormingsprocedure voor onze gemeenten alsnog aan te passen, deze te laten lopen via de eerder genoemde tijdlijn van Deloitte en ons daarmee de ruimte te geven tot precieze concretisering en formalisering van deze samenwerking.

Wij zullen u in deze periode ook tussentijds informeren, zodat u bij de voorbereiding van uw verdere besluitvorming daarmee zoveel mogelijk rekening kunt houden. Wij zien hier overigens mogelijk ook een rol voor de procesbegeleider weggelegd.

Wij vernemen graag hoe u aankijkt tegen onze initiatieven en wij zijn natuurlijk ook bereid tot verdere samenspraak daarover.

Hoogachtend,
Namens de gemeenteraad

G. Kolhorn
Gemeentesecretaris

T.W. Smit
Loco-burgemeester

Motie

vreemd aan de orde van de dag

Betreft: gezamenlijke reactie Arhi-procedure

De gemeenteraad van Laren in vergadering bijeen op 28 juni 2017;

gelet op artikel 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegende dat:

er sprake is van een fase van open overleg tussen de gemeenten van Gooi- en Vechtstreek en de provincie Noord-Holland in het kader van een Arhi-procedure;

de colleges van burgemeester en wethouders van Huizen, Laren en Blaricum en Eemnes recent in gezamenlijk overleg namens de raden een zienswijze hebben opgesteld voor het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

hierin een aantal eerste concrete voorstellen wordt gedaan om op zeer korte termijn nader uit te werken;

draagt het college op:

- a) namens de raad een eerste reactie in te dienen conform de bijgevoegde bijlage;
- b) op korte termijn te komen tot één ambtelijke organisatie voor Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes;
- c) er naar te streven dat de vier colleges bovenstaande concreet en voortvarend uitwerken met inschakeling van een deskundige en ervaren procesbegeleiding en hierbij een scherpe tijdsplanning aan te houden;
- d) te komen tot nauw overleg over gezamenlijke afstemming van HBEL portefeuillehouders in regionaal optreden;
- e) de provincie te verzoeken de Arhi-procedure te beëindigen voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Larens Behoud
Peter Calis

Fractie VVD
Bart de Nie

Fractie CDA
Erwin van den Berg

Burgemeester en Wethouders van de gemeente

Blaricum	Eemnes	Laren	BEL
			team
datum: 14 SEP 2017			BW
Zaak - gst - 2017			CC
Doc. Nr.			

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. van der Wal

BEL/BS

Doorkiesnummer +31235143465

walj@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

13 SEP. 2017

Kenmerk

305888/975816

Geacht college,

Uw kenmerk

Hierbij informeren wij u over ons besluit van 12 september 2017 over het in de Gooi en Vechtstreek gevoerde open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, en de door diverse gemeenten ingediende zienswijzen.

Wij besloten op 7 februari 2017 om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht. Dit is in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Wij hebben u daarover bij brief van 8 februari 2017, kenmerk 305888/913347 bericht.

Open overleg

In de fase van open overleg, die liep tot 7 augustus 2017, hebben wij gesproken met de colleges van B&W en met de raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben ook met het college van B&W van de Utrechtse gemeente Eemnes gesproken. De vastgestelde verslagen van deze open overleggen zijn op de provinciale website geplaatst. Zie daarvoor

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

Doel van het open overleg was het toelichten van ons voornemen om te komen tot maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en het verzamelen van reacties, visies, wensen en ideeën vanuit de gemeenten.

In het open overleg hebben wij ook *de ruimte* voor gemeenten om zelfstandig te handelen toegelicht, die er in ons voornemen zit. Deze ruimte betreft de samenstelling van de drie beoogde gemeenten en het tijdpad. Die samenstelling hoeft niet gelijk te zijn aan de in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde combinaties Weesp/Wijdemeren/Hilversum, Huizen/Blaricum/Eemnes/Laren (BEL) en Gooise Meren (Bussum, Muiden en Naarden). Een andere combinatie mag, als die een volwaardig alternatief is en er geen restproblematiek ontstaat.

Wij hebben in ons standpunt van 7 februari 2017 over de aanbevelingen van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte geen jaar voor bestuurlijke fusie vastgelegd. Gemeenten kunnen besluiten tot fusie op een bepaalde termijn en dit plan aan de bevolking voorleggen en partijen kunnen hun standpunt erover desgewenst inzet van de verkiezingen laten zijn. De termijn, waarop de bestuurlijke fusie plaatsvindt, moet reëel zijn. Het rapport van Deloitte noemt als uiterste termijn voor herindeling 2023.

Opmerkingen n.av. open overleg

Het open overleg en de door gemeenten gegeven reacties en gedane voorstellen geven ons aanleiding tot de volgende opmerkingen over een aantal gemeenten. Wij geven deze opmerkingen graag mee aan alle gemeenten zodat zij daar rekening mee kunnen houden en op kunnen reageren voordat wij op 7 november a.s. een besluit nemen over het vervolg van de arhi-procedure.

Weesp

Wij hebben in onze brief van 8 februari 2017 de gemeente Weesp gecomplimenteerd met het proces dat zij hebben doorlopen in het kader van het bestuurskrachtonderzoek en de toekomstvisie en met de gehaalde planning. De raad van Weesp heeft sindsdien ook een traject vastgesteld om op 9 november 2017 een besluit te nemen over de bestuurlijke toekomst om het lokale bestuurskrachtprobleem op te lossen. De gemeenten Amsterdam en Gooise Meren hebben laten weten dat ze een ambtelijke fusie gevolgd door een bestuurlijke fusie met Weesp reëel achten. Gooise Meren noemt daarbij 2022 als datum voor bestuurlijke fusie. Amsterdam laat de datum aan Weesp. De gemeente Weesp heeft beide gemeenten gevraagd om uiterlijk eind september 2017 een position paper aan te leveren.

Wij hebben met B&W van Weesp en met de raad gesproken over het feit dat wij op 7 november 2017 besluiten over het voortzetten of stoppen van de arhi-procedure en dat de raad van Weesp zijn besluit twee dagen later neemt. Wij hebben om te beginnen aangegeven dat het door de raad vastgestelde traject en de tot nu toe genomen stappen bij ons vertrouwen wekken dat de raad op de vastgestelde datum tot een besluit komt.

Wij hebben met Weesp gedeeld dat wij op de volgende wijze het probleem op willen lossen dat de besluiten van de raad en van ons college volgtijdelijk niet aansluiten.

Als de raad van Weesp op 9 november 2017 besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, dan kan de provinciale arhi-procedure voor Weesp worden beëindigd en kan de gemeente Weesp zelf de regie voeren over het fusieproces.

Wij zijn voornemens in ons besluit van 7 november 2017 over de arhi-procedure voor Weesp het voorbehoud te maken dat de raad van Weesp op 9 november 2017 inderdaad het besluit in hierboven genoemde zin neemt, en dat wij, indien de raad dit besluit niet mocht nemen, opnieuw voor Weesp de arhi-procedure zullen starten om tot een bestuurlijke fusie te komen.

Wijdmeren

Er moet een oplossing komen voor het lokale bestuurskrachtprobleem van Wijdmeren. De gemeente Wijdmeren heeft na het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte zelf nog een onderzoek laten doen door Rijnconsult. De conclusies daarvan sluiten aan bij de conclusies van Deloitte.

In het open overleg op 11 mei 2017 gaf de meerderheid van de raad aan de voorkeur te geven aan zelfstandigheid, samenwerking zoeken met andere gemeenten op PIOFACH taken en blijven van een uitvoeringsgemeente. Wij hebben daarop geantwoord dat een dergelijke keuze geen oplossing biedt voor het geconstateerde lokale bestuurskrachtprobleem en dat fusie dan onvermijdelijk zou zijn.

De raad van Wijdmeren besloot op 6 juli 2017 om € 800.000 uit de algemene reserves te voteren om conform het advies van Rijnconsult de organisatie op orde te brengen. De raad heeft geen standpunt bepaald over de door Rijnconsult geschetste toekomstscenario's voor de gemeente.

Wij zien thans de volgende opties voor de gemeente Wijdmeren.

Wijdmeren besluit vóór 7 november 2017 tot een bestuurlijke fusie met in ieder geval Hilversum vóór 2023, en de nieuwe raad besluit vervolgens vóór 1 januari 2019 per wanneer die fusie daadwerkelijk plaatsvindt,. Mocht de nieuwe raad vóór 1 januari 2019 geen fusiedatum bepalen, dan voeren wij de arhi-procedure voor Wijdmeren om tot een fusie te komen.

Als de raad van Wijdmeren kiest voor zelfstandigheid en het zoeken van samenwerking op PIOFACH taken met andere gemeenten, dan biedt dit geen oplossing voor het lokale bestuurskrachtprobleem. Het voortzetten van de provinciale arhi-procedure om het probleem op te lossen ligt dan in de rede.

Blaricum, Huizen en Laren

De raden van Laren, Blaricum en Huizen hebben naar aanleiding van de gevoerde open overleggen een gezamenlijke zienswijze vastgesteld op resp. 28 juni, 4 en 13 juli 2017. Hierin delen zij mee te werken aan een voorstel aan de provincie. De inzet is om als gemeenten zelfstandig te blijven en gezamenlijk een stap te zetten om bij te dragen aan versterking van de regionale bestuurskracht. Kern van het initiatief is het mandateren van wethouders om namens Blaricum, Huizen en Laren te acteren op regionale dossiers. Hiervoor willen de gemeenten een lichte gemeenschappelijke regeling in het leven roepen. De gemeente Eemnes zou desgewenst ook kunnen deelnemen.

De raden spreken ook uit de ambtelijke samenwerking te willen verbreden en versterken om de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering te verminderen. De raden van Blaricum en Laren hebben een motie aanvaard, waarin B&W worden verzocht te streven naar één ambtelijke organisatie voor Huizen en de BEL.

De drie gemeenten vragen in hun zienswijze hoe wij aankijken tegen deze initiatieven.

Wij hebben in bestuurlijk overleg op 21 juli 2017 aan de burgemeesters van Blaricum, Eemnes, Huizen en Laren meegedeeld dat een uitgewerkt voorstel (en als het mogelijk is ook de raadsbesluiten) uiterlijk in de eerste week van oktober 2017 beschikbaar moet zijn om betrokken te worden bij onze besluitvorming op 7 november 2017.

Het plan dient aan de volgende voorwaarden te voldoen om als serieus te worden beoordeeld:

Het plan moet geloofwaardig en overtuigend zijn.

Het beoogde model met de lichte gemeenschappelijke regeling zou operationeel moeten zijn in 2018. De gemeenten willen met dit voorstel bijdragen aan het versterken van de regionale bestuurskracht. De regeling zou daarom gepaard moeten gaan met een evaluatie na twee jaar (begin 2021). De evaluatievraag zou dan (globaal) kunnen zijn: Werkt het model zoals in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd en levert dit een bijdrage aan het versterken van de regionale bestuurskracht?

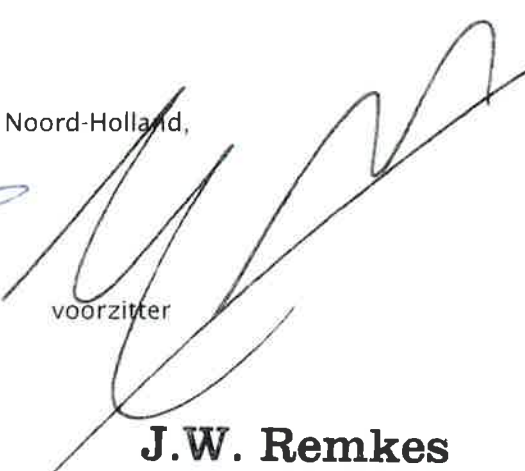
Verder verwachten wij dat, indien uit de evaluatie blijkt dat het beoogde resultaat uitblijft en het niet komt tot een versterkte regionale bestuurskracht, de gemeenten alsnog besluiten tot een bestuurlijke fusie.

Wij verzoeken u deze brief ook ter kennis te brengen van uw gemeenteraad.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

R.M. Bergkamp

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland
t.a.v. Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Doorkiesnummer

T (035) 751 32 22

F (035) 751 31 01

Uw brief van
13 september 2017

Behandeld door

Bijlagen
3

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum

3 oktober 2017

Betreft

Arhi procedure; GR HBL

Geacht college ,

Inleiding

Graag reageren wij op uw brief van 13 september jl. waarin u ons hebt geïnformeerd over uw besluit van 12 september 2017. In dat besluit is ten aanzien van de HB(E)L aangegeven aan welke voorwaarden naar uw oordeel de in de zienswijzen van de gemeenteraden genoemde gemeenschappelijke regeling dient te voldoen, zodat sprake kan zijn van een geloofwaardige en overtuigende wijze van versterking van de regionale bestuurskracht.

Voor onze gemeenten ligt de basis hiervoor in onze gemeenschappelijke visie dat we de belangen van onze dorpen en inwoners zowel op lokaal als regionaal niveau dienen te behartigen. De importantie van het versterken van de bijdrage aan de regionale opgaven vanuit de betrokken gemeenten is dan ook evident.

Zoals in uw brief ook verwoord, is 21 juli jl. een eerste overleg geweest met de burgemeesters van onze gemeenten, op basis waarvan door de colleges een uitwerking is gegeven aan de gemeenschappelijke regeling gericht op versterking van de regionale bestuurskracht. Het resultaat daarvan treft u bijgevoegd aan; deze regeling is voorlopig door onze colleges vastgesteld, zonder dat reeds gelegenheid was voor de in artikel 1 WGR bedoelde toestemming van de gemeenteraden.

De regeling dient in dit stadium vooral ook voor uw beoordeling ter voorbereiding op het in november te nemen vervolgbesluit door uw college. Overigens zullen onze colleges de procedure van de toestemming van de gemeenteraden zo spoedig mogelijk in gang zetten na uw berichtgeving over de regeling; indien nog enkele aanpassingen nodig mochten zijn kunnen die namelijk direct meegenomen worden voor de raden.

De regeling: proces en inhoud

Direct na het zomerreces is door de colleges besloten om in een gezamenlijk traject en onder externe procesbegeleiding van Deloitte te werken aan een opzet van de gemeenschappelijke regeling (GR). Daartoe zijn een stuur-, project- en werkgroep ingesteld die zich hebben gebogen over de kernvraag: wat is er voor nodig om als HB(E)L-cluster adequaat en effectief op te kunnen treden in de regionale verhoudingen en overlegstructuren op de thema's die evident bovenlokale samenwerking behoeven. Op die terreinen manifesteert zich immers het door u aangevoerde tekort aan regionale bestuurskracht. Daarbij is voor de keuze van die thema's aangesloten bij eerdere (bestuurskracht)onderzoeken en de inmiddels vastgestelde Regionale Samenwerkings Agenda (RSA). Het betreft de volgende beleidsterreinen:

- a. Milieu en duurzaamheid;
- b. Ruimte en mobiliteit;
- c. Economie en innovatie;
- d. Cultuur recreatie en toerisme;
- e. Sociaal domein.

In de GR is dit als volgt uitgewerkt: de regeling voorziet in een werkwijze die er op gericht is dat op de bedoelde beleidsthema's steeds een eensluidende opvatting namens de deelnemende gemeenten kan worden ingebracht in de regionale overleggen (c.q. ten behoeve van andere gremia voor die thema's, zoals MRA, MIRT etc.). De basis hiervoor wordt gelegd in het gemeenschappelijk beleidskader voor de regionale thema's. Daarmee wordt voorkomen dat de regionale afstemming wordt bemoeilijkt door teveel verschillende standpunten. Ook wordt door de bundeling van krachten gerealiseerd dat de schaalgrootte op de regionale dossiers toeneemt, waardoor vanuit de deelnemende gemeenten in toenemende mate proactief en initiërend kan worden gehandeld, wat ook bijdraagt aan de versterking van de regionale bestuurskracht. Met de regeling wordt dan ook voorzien in een samenwerking waarmee het HBL cluster een positieve impuls kan gaan geven aan de opgaven op het regionale en bovenregionale schaalniveau.

Juridisch gezien krijgt dit gestalte door een mandaatconstructie: de samenwerkende gemeenten zijn ieder centrumgemeente op aangewezen beleidsthema's en hebben voor die onderwerpen mandaat om namens de andere deelnemers de standpunten in te nemen. Dit bewerkstelligt ook een afname van bestuurlijke drukte op het regionale niveau: voortaan kan worden volstaan met aanwezigheid van de gemandateerde wethouder uit ons HBL-cluster. De gemeenten zijn het er over eens dat de vijf genoemde beleidsterreinen over de drie gemeenten vooralsnog worden verdeeld in een verhouding van 3 (Huizen), 1 (Laren) en 1 (Blaricum). Deze verdeling doet recht aan de omvang van de gemeenten. Bij de toewijzing van de beleidsterreinen aan de gemeenten wordt nadrukkelijk ook gekeken naar de bij de gemeenten aanwezige bestuurlijke kennis en ervaring op de vijf beleidsterreinen. Naar aanleiding van de komende verkiezingen wordt de verdeling op basis van de genoemde criteria opnieuw afgestemd.

In de regeling is overigens ook voorzien in een "escalatieladder". Het gemeenschappelijke kader, de gemeentesecretarissen en de gemeentebesturen vormen de waarborgen voor het innemen van gezamenlijke standpuntbepaling. Voor uitzonderlijke situaties, waarin een

deelnemer op basis van zwaarwegende argumenten een autonoom standpunt wenst in te nemen, afwijkend van de overige gemeenten, zal de gemandateerde wethouder de gedeelde standpunten uit het HBL-cluster inbrengen. Het spreekt vanzelf dat wij buitengewoon terughoudend omgaan met deze mogelijkheid. Niettemin willen wij helder aangeven dat de regeling uiteindelijk voor die uitzonderingen de gemeentelijke autonomie onverlet laat.

De ambtelijke ondersteuning van de centrumgemeenten wordt door Huizen en de BEL-organisatie geleverd; de uitwerking daarvan wordt nog neergelegd in een nadere overeenkomst behorende bij de GR. In ieder geval worden voldoende kennis, ervaring en formatie georganiseerd, waarmee de versterking van de regionale bestuurskracht ook op ambtelijk niveau is geborgd. Per beleidsthema is er een regisserend ambtenaar die in samenwerking met collega's vanuit Huizen en de BEL Combinatie de bestuurlijke advisering en ondersteuning verzorgt. Ten behoeve van de uitvoering van de regeling is het noodzakelijk de ambtelijke ondersteuning op onderdelen qua formatie en/of kennis en competenties te versterken. Daartoe zullen de gemeente Huizen en de BEL Combinatie de eventuele personele en financiële consequenties in kaart brengen en doorvoeren.

Voor een meer gedetailleerde toelichting op de regeling verwijzen wij u ook naar de bijlagen (toelichting op de regeling en processchema van actoren en werkwijze). In de bijlage waarin het "procesplaatje" is geschetst is ook aangegeven hoe de colleges hun onderlinge rollen zien en de verantwoording naar de raden toe; voor dat laatste aspect is bewust voorzien in de mogelijkheid dat de gemandateerde wethouder in een andere gemeenteraad nadere toelichting geeft op proces en inhoud.

Het operationaliseren van het model en het procesplaatje inclusief de invulling van het gemeenschappelijke kader, de bestuurlijke en ambtelijke rolverdeling wordt op korte termijn voortvarend worden opgepakt, zodat de regeling zo snel mogelijk kan worden opgestart. Dit zal uiterlijk 1 februari 2018 zijn of zoveel eerder als gelet op de besluitvorming door de gemeenteraden mogelijk is.

HBL-regeling en evaluatie

De gemeenten Blaricum, Laren en Huizen gaan de regeling aan. Na overleg in de stuurgroep (waarvan ook de burgemeester van Eemnes deel uitmaakt) is ons gebleken dat Eemnes positief tegenover de GR staat als onderlinge werkwijze, maar om haar moverende redenen het niet opportuun vindt om de GR ook formeel aan te gaan. Daaraan ligt vooral ten grondslag dat het gemeentebestuur van Eemnes zich niet op voorhand wil uitspreken of committeren aan welke uitkomst dan ook van de evaluatie in 2021, en zich niet gebonden wil achten aan de in uw brief uitgesproken verwachting dat gemeenten alsnog zullen besluiten tot een bestuurlijke fusie indien de GR onvoldoende bijdraagt aan versterking van de regionale bestuurskracht.

Voor wat betreft die evaluatie merken wij op, dat wij met vertrouwen willen starten aan de uitvoering van de GR (uitgaande van een groen licht uwerzijds) en op voorhand er niet van uitgaan dat de GR onvoldoende zou werken. Wij zullen in 2021 serieus met de evaluatie en de uitkomsten daarvan omgaan. Daartoe zullen wij op korte termijn alvast de onderzoeksvragen definiëren, Maar wij kunnen thans slechts aangeven dat dat zowel de

gemeentebesturen als het provinciebestuur dan hun eigen rollen en verantwoordelijkheden hebben ter zake.

Conclusie

Wij hebben er vertrouwen in dat met deze GR een effectievere samenwerking mogelijk is die bijdraagt aan versterking van de regionale bestuurskracht. Wij willen ons vertrouwen in de GR kracht bij zetten door de deze per 1 februari 2018 of zoveel eerder als mogelijk van start te laten gaan.

Daarbij speelt voor de gemeenten vooral dat hun uit het bestuurskrachtonderzoek gebleken lokale bestuurskracht voldoende is en dat met name op het regionale vlak de gezamenlijke bestuurskracht verbetering behoeft. Daarvoor gaan we ons inspannen. Dat kan mogelijk ook tot nieuwe "patstellingen" leiden indien het HBL-cluster eensgezind haar rol oppakt maar daarmee niet automatisch eensgezindheid op het regionale niveau bereikt; die situatie verschilt dan echter niet van het door u geprefereerde eindbeeld van 3 gemeenten in de regio. Ook een dergelijke herindeling is immers geen garantie voor eenstemmigheid op het regionale niveau, zoals ook in het Deloitteonderzoek is opgemerkt.

Tot slot

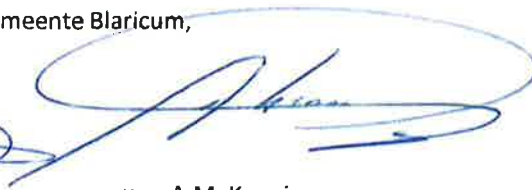
Wij waarderen het dat uw college de mogelijkheid heeft geboden om de door onze gemeenten voorgestelde regeling uit te werken en voor te leggen aan uw college teneinde deze te kunnen betrekken bij uw vervolgbesluitvorming.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders gemeente Blaricum,

Mw. M. Kilic-Karaaslan
Secretaris

mw. A.M. Kennis
loco burgemeester

Burgemeester en wethouders gemeente Laren

G. Kolhorn
Secretaris

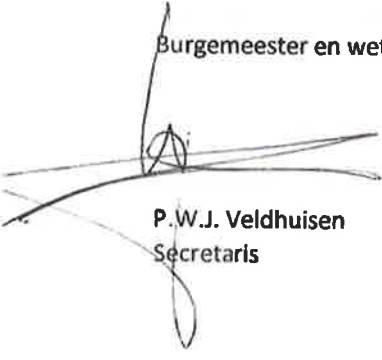

mw. Drs. R. Kruisinga
burgemeester

Gemeente
Blaricum

Burgemeester en wethouders gemeente Huizen,

P.W.J. Veldhuisen
Secretaris

mr. A.Ph. Hertog
burgemeester

HBEL
Samenwerking
t.b.v. versterking
regionale
bestuurskracht

Stuurgroep 30-8

N.a.v. de zienswijze en het gezamenlijke overleg van werk- en projectgroep d.d. 28-8 zijn in dit document de eerste gedachten over opgenomen over de aspecten die relevant zijn voor een verdere uitwerking van de samenwerking. Dit vanuit de gedachte dat het voorstel over de samenwerking acceptabel is voor alle betrokken partijen: gemeenten en provincie

Gezamenlijk belang van samenwerking in HBEL verband

- Versterking van de regionale bestuurskracht noodzakelijk → provincie wil herindeling
- HBEL gemeenten hebben de ruimte om met een alternatief voor herindeling te komen, gericht op de regionale bestuurskracht.
- In dit alternatief moet worden ingespeeld op de constatering die voor de provincie hebben geleid tot de conclusie dat er maximaal 3 gemeenten in de regio G&V moeten komen:
 - Verschil in inzicht tussen gemeenten over regionale thema's
 - Opgavenprofiel wordt niet gerealiseerd, komt inwoners niet ten goede
 - Drukke: te veel spelers, geen doorzettingsmacht en duur
- Gezamenlijke belangen en onderbouwing van het alternatief moeten dan ook gevonden worden in:
 - Meerwaarde voor inwoners door hun belangen beter te behartigen op regionaal niveau
 - Gezamenlijke visie, ruimte voor lokale accenten
 - Effectiviteit en robuustheid van de samenwerking
 - Is er op deze punten een gedeeld belang te vinden?
- Of ligt dit uiteindelijk vooral in het afwenden van herindeling?

Houtskoolschets van de samenwerking

Enkele gedachtenlijnen voor inrichting en werking

- Thema's voor regionale samenwerking hebben betrekking op MIRT, Woonvisie, Sociaal Domein en zijn (deels) vastgelegd in de Regionale Samenwerkingsagenda.
- De samenwerking tussen de vier gemeenten komt er op neer dat de gemeenten zich laten vertegenwoordigen door 1 bestuurder op regionale en bovenregionale podia.
- Beleidsvoorbereiding en standpuntbepaling wordt gezamenlijk voorbereid.
- Hiertoe worden ambtelijke en bestuurlijke processen opnieuw ingericht, inclusief de financiële randvoorwaarden. Afspraken over ambtelijke ondersteuning mandaten, doorzetttingsmacht worden vastgelegd. Noodzakelijke investeringen worden gedaan.
- Dit kan op verschillende manieren worden georganiseerd, gelet op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr), zie volgende slides
- Van belang is dat de samenwerking leidt tot een versterking van de regionale bestuurskracht en inspeelt op de constatering van de provincie

Vormen van samenwerking

Wgr

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kent vijf mogelijkheden voor publiekrechtelijke samenwerking:

Een publiekrechtelijke overeenkomst:

Dit is de lichtste variant van samenwerken. Er is geen sprake van delegatie of mandaat.

De centrumgemeente:

Eén van de deelnemende gemeenten oefent op basis van mandaat bevoegdheden van de andere gemeenten uit.

Het gemeenschappelijk orgaan:

Dit is een orgaan zonder rechtspersoonlijkheid. Geen eigen personeel. Het heeft alleen een Dagelijks Bestuur en er kunnen uitsluitend beschikkingsbevoegdheden (geen regelgevende bevoegdheden) worden overgedragen aan het gemeenschappelijk orgaan;

Het openbaar lichaam:

Zwaarste vorm. Rechtspersoonlijkheid. Op grond van de Wgr heeft het niet alleen een Dagelijks Bestuur maar ook een Algemeen Bestuur en kan het in beginsel alle taken en bevoegdheden overgedragen krijgen.

De bedrijfsvoeringsorganisatie:

Dit is een vorm met rechtspersoonlijkheid, maar geen geled bestuur. Deze vorm is alleen geschikt voor de uitoefening van taken van het college met een beleidsarm karakter.

Afwegingskader

Afwegingen vorm voor samenwerking

	Pub. Ovk	Centrum-gemeente	Gem. Orgaan	Openbaar lichaam	Bvo
Flexibel	++	++	-	-	+/-
Bestuurlijke drukte	+	+/-	-	-	+/-
Geschikt voor beleidsvorming (en in verhouding met uitvoeringslasten)	++	++	+	-	--
Robuust	-	+	++	++	+/-

Een publiekrechtelijke overeenkomst

In werkgroep verband kan gemeenschappelijk beleid worden geformuleerd en via één verantwoordelijke pfh in bestuurlijke besluitvorming worden gebracht. Is echter in de psychologie niet robuust (kan je natuurlijk juridisch best wat voor regelen).

Centrumgemeente

Heeft iets zwaardere besluitvormingcyclus. Wordt als robuuster ervaren.

Gemeenschappelijk orgaan

Bestuurlijke drukte neemt toe, roept vragen op over verhouding tot andere samenwerkingen.

Openbaar lichaam

Veel te zwaar en niet geschikt voor alleen beleidsvorming, maar veelal voor uitvoeringstaken (afval, wmo, sociale dienst),

Bedrijfsvoeringsorganisatie

Dit is een vorm met rechtspersoonlijkheid, maar geen geleed bestuur. Deze vorm is eigenlijk alleen geschikt voor de uitoefening van taken met een beleidsarm karakter.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 245,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Meervoudige centrumregeling samenwerking Huizen, Blaricum en Laren

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren;

overwegende dat de colleges van burgemeester en wethouders van Huizen, Blaricum en Laren het voornemen hebben uitgesproken hun samenwerking op het gebied van de in de regeling omschreven taken en bevoegdheden te versterken;

dat door deze intensivering van de samenwerking en het werken met een mandaatregeling de bestuurlijke inbreng van deze gemeenten op regionale en bovenregionale schaal effectiever en efficiënter wordt en bijdraagt aan de versterking van de regionale en bovenregionale bestuurskracht, met minder bestuurlijke drukte;

Dat door deze samenwerking balans wordt aangebracht tussen (boven)regionale en lokale bestuurskracht;

Dat daarom de volgende Gemeenschappelijke Regeling wordt aangegaan, strekkende tot een wederzijdse mandatering op de daartoe aangewezen beleidsterreinen;

de raden van Huizen, Blaricum en Laren aan hun onderscheiden colleges van burgemeester en wethouders voor het treffen van deze gemeenschappelijke regeling toestemming hebben verleend, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

gelet op hoofdstuk 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet;

hebben vastgesteld de volgende gemeenschappelijke regeling:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

- a. BEL Combinatie: de gemeenschappelijke regeling (werkorganisatie) van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren;
- b. centrumgemeente: de deelnemende gemeente die namens de andere deelnemers bevoegdheden of taken uitoefent zoals bedoeld in artikel 4 en het register;
- c. Gemeenten: de centrumgemeente en de deelnemende gemeente gezamenlijk;
- d. Regeling: deze meervoudige centrumregeling samenwerking gemeenten Huizen, Blaricum en Laren;
- e. Register: het register (als genoemd in artikel 3) dat een overzicht bevat van de beleidsterreinen/bevoegdheden/taken waarop de samenwerking betrekking heeft.

Paragraaf 2 Belang en centrumgemeenteconstructie

Artikel 2 Belang

1. De regeling wordt getroffen in verband met de wens van de gemeenten tot intensivering van de samenwerking op het gebied van beleidsterreinen met een bovenlokaal belang, zoals benoemd in de regionale samenwerkingsagenda (RSA) van de regio Gooi- en Vechtstreek. Het gaat dan om bundeling van de bestuurlijke inbreng in de regio Gooi- en vechtstreek en overige relevante overlegstructuren (MIRT, MRA, etc.).
2. Gelet op de analyses uit de rapporten van Winsemius (2013), Jansen/te Grotenhuis (2014) en het bestuurskrachtonderzoek Deloitte (2016) worden in ieder geval de volgende beleidsterreinen als zijnde van evident bovenlokaal belang aangemerkt:
 - a. Milieu en duurzaamheid;
 - b. Ruimte en mobiliteit;
 - c. Economie en innovatie;
 - d. Cultuur, recreatie en toerisme;
 - e. Sociaal domein;
3. De colleges kunnen gezamenlijk besluiten meer beleidsterreinen onder de werking van deze regeling te brengen.

Artikel 3 Centrumgemeente

1. Een deelnemende gemeente fungeert voor één of meerdere beleidsterreinen als centrumgemeente. In het Register is vastgelegd voor welk(e) beleidsterrein(en) een deelnemende gemeente is aangewezen als centrumgemeente.
2. Daartoe mandateren de bestuursorganen van de overige deelnemende gemeenten hun, voor de uitvoering van deze regeling ter zake doende, bevoegdheden aan het bestuursorgaan van de centrumgemeente.
3. Het Register als bedoeld in lid 1 wordt vastgesteld door de colleges van de deelnemende gemeenten.

Paragraaf 3: Taken, mandaat en beleidskader

Artikel 4 Mandaat en beleidskader

1. Het mandaat aan de colleges wordt uitgeoefend door de betrokken portefeuillehouder.
2. De standpuntbepaling op de beleidsterreinen en de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid geschieden als volgt:
 - a. Per beleidsterrein wordt door de colleges en gemeenteraden een beleidskader vastgesteld met de specifiek door de HBL-gemeenten gewenste visie op de (boven) regionale schaal, ten aanzien van de regionale RSA-uitvoeringsprogramma's. Bij beslissingen over uitvoering van het beleidskader wordt gestreefd naar het bereiken van inhoudelijke consensus.
 - b. Uitoefening van het mandaat vindt plaats overeenkomstig de sub a. vastgestelde beleidskaders. Het mandaat is specifiek gericht op en bedoeld voor de regionale besluitvorming binnen de vastgestelde beleidskaders en budgetten.

- c. Indien stemming en standpuntbepaling gevraagd worden voor onderdelen van de beleidsterreinen waarin het beleidskader en budgetten niet voorzien, vindt vooraf afstemming plaats op portefeuillehouders-niveau. Indien een portefeuillehouder constateert dat er geen gezamenlijk standpunt ligt en/of budgetoverschrijdingen het gevolg zouden zijn van de voorgenomen standpuntbepaling door het collegelid uit de centrumgemeente, vindt gezamenlijk overleg van de colleges plaats voor een standpuntbepaling, georganiseerd door de centrumgemeente.
- d. Indien het gezamenlijke besluit van de colleges in (een van) de centrumgemeenten zou leiden tot wijziging van de gemeentebegroting, dient dat voorbehoud te worden gemaakt bij uitoefening van het mandaat.
- e. Indien na het gezamenlijk overleg van de colleges als bedoeld in lid c. geen eensluidend standpunt kan worden ingenomen, brengt de centrumgemeente de onderscheiden standpunten naar voren in het overleg/gremium waarin de regionale afstemming op het thema plaatsvindt met vermelding van de beleidskeuze per gemeente.
- f. Indien de regionale besluitvorming / keuze afwijkt van het HBL-standpunt vindt onderling overleg plaats of er aanleiding is om alsnog het regionale standpunt te ondersteunen.

Artikel 5 Ambtelijke ondersteuning centrumgemeenten

- 1. De BEL-Combinatie en de ambtelijke organisatie van de gemeente Huizen zorgen gezamenlijk voor een adequate ambtelijke ondersteuning van en advisering aan de (gemandateerde) portefeuillehouders c.q. colleges.
- 2. De uitwerking ten aanzien van de ondersteuning zal door de colleges worden vastgelegd in een nadere overeenkomst, en voorziet in ieder geval in afspraken ten aanzien van de kwaliteit, tijdigheid en volledigheid van de ambtelijke ondersteuning.

Paragraaf 4 Overleg

Artikel 6 Bestuurlijk overleg

- 1. De colleges van de gemeenten hebben ten minste tweemaal per jaar gezamenlijk overleg. De colleges komen voorts bijeen wanneer één van de colleges dit noodzakelijk acht.
- 2. In het overleg, bedoeld in het eerste lid, wordt gesproken over het verloop van de samenwerking, de werking van het model en de resultaten met betrekking tot de beoogde doelstellingen op het terrein van de regionale bestuurskracht.
- 3. De colleges van de gemeenten kunnen zich in het overleg, bedoeld in het eerste en tweede lid, laten vertegenwoordigen door één of meerdere van zijn leden.
- 4. De portefeuillehouder van de centrumgemeente heeft zo vaak als nodig voor adequate uitvoering van de gemandateerde taken overleg met de betreffende portefeuillehouders van de deelnemende andere gemeenten voor het verkrijgen van draagvlak voor besluitvorming en inbreng van gezamenlijke standpunten, bijvoorbeeld in regionale formele overleggen van de regio Gooi- en vechtstreek.

Artikel 7 Ambtelijk overleg

1. De gemeentesecretarissen van de gemeenten hebben ten minste één keer per kwartaal gezamenlijk overleg over de uitvoering van de ambtelijke ondersteuning in artikel 5.
2. De bij de uitvoering van de behartiging van het in artikel 2 gestelde belang en de uitvoering van de daartoe behorende taken betrokken ambtenaren en medewerkers van de gemeenten overleggen zo vaak als nodig met elkaar ter afstemming en voorbereiding van gezamenlijke advisering aan portefeuillehouders, colleges en de raden van de gemeenten.

Paragraaf 5 Informatie en verantwoording

Artikel 8 informatievoorziening en verantwoording door (centrum)gemeenten

1. Het college van de centrumgemeente geeft de colleges van de deelnemende gemeenten schriftelijk de door één of meer leden van de colleges van de deelnemende gemeenten gevraagde inlichtingen.
2. Het college van de centrumgemeente geeft de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die deze colleges noodzakelijk en/of wenselijk achten.
3. De colleges leggen periodiek conform de reguliere jaarrekeningprocedure (dan wel op een nader door de raden te bepalen wijze) verantwoording aan de gemeenteraden af over de uitoefening van het aan hen verleende mandaat.
4. Indien het daarbij voor een juiste informatievoorziening van de gemeenteraad praktisch en dienstig is ook de colleges van de (andere) centrumgemeenten te kunnen horen, worden die colleges cq. (gemandateerde) portefeuillehouder(s) uitgenodigd om aanwezig te zijn in de vergadering van de gemeenteraad en daarbij in de gelegenheid gesteld het woord te voeren.

Artikel 9 Informatievoorziening door de deelnemende gemeenten

De colleges van de overige deelnemende gemeenten geven het college van de centrumgemeente alle inlichtingen die het college van de centrumgemeente ter behartiging van het in artikel 2 gestelde belang nodig heeft/hebben.

Paragraaf 6 Wijziging, uittreding en opheffing

Artikel 10 Wijziging van de regeling

1. De regeling kan door de colleges van de gemeenten worden gewijzigd, nadat zij hiertoe onderling overeenstemming hebben bereikt. Wijzigingen vinden alleen plaats indien de wijzigingen bijdragen aan een verdere versterking van de regionale bestuurskracht.
2. De colleges van de gemeenten besluiten omtrent de voorgestelde wijziging niet dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
3. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer de colleges van de gemeenten op de wijze als vermeld in het tweede lid hiermee hebben ingestemd.
4. De wijziging van de regeling treedt, tenzij anders bepaald, in werking op de dag volgend op die waarop de wijziging op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Artikel 11 Uittreding en opheffing

Uittreding en opheffing is niet mogelijk in de eerste vier jaar na het treffen van deze regeling.

Paragraaf 7 Slotbepalingen

Artikel 12 Duur en inwerkingtreding van de regeling

1. Deze regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De regeling treedt in werking op de eerste dag na officiële bekendmaking van de regeling.

Artikel 13 Evaluatie

In het eerste kwartaal van 2021 vindt een evaluatie plaats. De evaluatie wordt uitgevoerd door de colleges van de gemeenten en is gericht op de vraag of het model werkt en of de gemeenschappelijke regeling een bijdrage levert aan de versterking van de regionale bestuurskracht. De wijze waarop de evaluatie plaatsvindt wordt in onderling overleg nader uitgewerkt. Het resultaat van de evaluatie wordt ter kennisname gebracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Artikel 14 Bekendmaking en citeerwijze

1. De regeling wordt op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt door de gemeenten. De gemeente Blaricum wordt aangewezen als de gemeente die de publicatie in de Staatscourant verzorgt en de inzending aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland.
2. De regeling wordt aangehaald als "meervoudige centrumregeling samenwerking Huizen, Blaricum en Laren".

Toelichting Meervoudige centrumregeling samenwerking Huizen, Blaricum en Laren

Algemeen

In de zienswijzen van de HBL-gemeenten in het kader van het ARHI -proces is aangegeven dat gewerkt wordt aan een regeling ter versterking van de regionale bestuurskracht, nu blijkt dat het primair op te lossen bestuurskrachtprobleem is gelegen in de regionale verhoudingen. Gelet op de aard van de probleemstelling en de publiekrechtelijke context daarvan, ligt een uitwerking via een lichte gemeenschappelijke regeling voor de hand.

In het kader van de ARHI procedure en het proces van open overleg tussen de provincie en de gemeenten binnen de Gooi- en Vechtstreek is een opzet gemaakt voor een dergelijke regeling, om vorm en inhoud te geven aan de gewenste samenwerking tussen de gemeenten Blaricum, Laren en Huizen, en eventueel Eemnes. Eemnes ligt binnen de provincie Utrecht en valt buiten de ARHI procedure. Het is aan Eemnes zelf of deze wil meedoen aan een eventuele gemeenschappelijke regeling met de HBL gemeenten.

Er is vervolgens een meervoudige centrumgemeenteregeling opgesteld voor de HBL-gemeenten, die voldoet aan de wens voor een lichte gemeenschappelijke regeling.

Bij een centrumgemeenteregeling worden geen nieuwe bestuursorganen opgericht; er is / zijn een (of meer) centrumgemeente(n) waarvan het college (of gemeentelijke medewerkers) taken of bevoegdheden uitvoeren voor de andere in de samenwerking betrokken deelnemers. Elke gemeente is voor (een) beleidsterrein(en) centrumgemeente voor de HBL-inbreng in in (boven)regionaal verband aan de orde zijnde beleidsvelden. De beleidsterreinen worden bepaald door de strategische samenwerkingsagenda van de regio Gooi- en vechtstreek (RSA), het MIRT en de MRA. Per beleidsveld/taak kan de centrumgemeente dus wisselen. Voor dat beleidsveld/taak levert de betreffende centrumgemeente dan ook de ambtelijke ondersteuning, maar dat kan ook wisselen, afhankelijk van de beschikbare ambtelijke capaciteit (kwaliteit en kwantiteit). De betrokken colleges / portefeuillehouders voeren dan de in mandaat benoemde (d.w.z. in de GR neergelegde) bevoegdheden uit in de regionale besluitvormings-gremia van bijvoorbeeld de regio Gooi en Vechtstreek.

Hoe werkt dit nu straks in de praktijk ? Hiertoe is een processchema opgesteld, met nadere toelichting, deze is als bijlage bij deze toelichting op de regeling gevoegd.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit behoeft verder geen toelichting.

Paragraaf 2 Belang en centrumgemeenteconstructie

Artikel 2 Belang

Ten aanzien van het belang geldt dat de regionale samenwerkingsagenda van de regio Gooi- en vechtstreek (RSA) hierin leidend is. Daarmee zijn de strategische onderwerpen voor samenwerking

voor de komende jaren bepaald. In samenhang daarmee horen ook de MRA en MIRT hierbij voor wat betreft de bovenregionale schaal. De beleidsterreinen zijn geclusterd in 5 thema's:

Milieu en duurzaamheid;
Ruimte en mobiliteit;
Economie en innovatie;
Cultuur, recreatie en toerisme;
Sociaal domein.

Eventueel kunnen andere thema's worden toegevoegd.

Artikel 3 Centrumgemeente

In een apart Register is opgenomen voor welke onderwerpen deze regeling van toepassing is, en welke gemeente dan voor die onderwerpen bestuurlijk de centrumgemeente zal zijn.

Paragraaf 3 Taken, mandaat en beleidskader

Artikel 4 Mandaat en beleidskader

Binnen de centrumgemeente wordt een portefeuillehouder belast met het onderwerp, waarvoor die gemeente als centrumgemeente is aangewezen. Voor de standpuntbepaling en de bestuurlijke inbreng in de regio is het van groot belang dat de 3 gemeenten voor die onderwerpen zoveel mogelijk vooraf een gezamenlijk beleidskader opstellen waaruit een gezamenlijke visie valt af te leiden voor de onderwerpen uit de RSA en de daaruit volgende uitvoeringsprogramma's. Daarmee wordt een stevige basis gelegd voor de gemandateerde portefeuillehouder. Zolang er binnen het gezamenlijk vastgestelde beleidskader wordt gewerkt, kan de portefeuillehouder in de regio standpunten inbrengen namens de 3 gemeenten, dus namens de HBL. Dat zal dan veelal gaan om regionale overleggen waarin de deelnemende gemeenten standpunten inbrengen, en waarin wordt gestreefd naar gezamenlijke visies en standpunten in regionaal verband. Uiteindelijk zal dit in de meeste gevallen vervolgens leiden tot gezamenlijk voorbereide regionale voorstellen voor de afzonderlijke colleges en/of gemeenteraden.

Hiermee wordt de bestuurlijke drukte in de regio verminderd omdat er namens de HBL met 1 stem wordt gesproken, waarmee de discussies op regionaal niveau verminderen. Vooraf is er immers al overeenstemming bereikt binnen de HBL. Het streven hierbij is steeds het bereiken van consensus met elkaar.

Voorzover het beleidskader nog niet vooraf gezamenlijk is vastgesteld toereikend is, of hiervan wordt afgeweken, kan de portefeuillehouder niet met mandaat werken, en zal afstemming gezocht moeten worden met de andere portefeuillehouders binnen de gemeenten. Hiertoe kan gebruik worden gemaakt van ambtelijke overleggen (ter voorbereiding) en portefeuillehouder overleggen in HBL verband. Ook bestaat de mogelijkheid om als colleges en/of gemeenteraden bij elkaar te komen om gezamenlijk te praten over visievorming en standpuntbepaling. Als dat echter niet lukt en een individuele gemeente hecht aan een afwijkend standpunt zullen de afzonderlijke standpunten worden ingebracht in het regionale overleg. Met deze mogelijkheid wordt buitengewoon terughoudend omgegaan. De centrumgemeente zal dat via de gemandateerde wethouder in laten brengen. De verwachting is dat dit slechts in uitzonderingsgevallen aan de orde zal zijn. -Belangrijk is tevens dat in het geval op regioniveau afwijkend wordt besloten van de HBL standpunten, de optie wordt opgehouden om alsnog commitment te geven aan het regionale besluit.

Artikel 5 Ambtelijke ondersteuning centrumgemeenten

Een goede ambtelijke ondersteuning is van groot belang. In het kader van deze regeling worden eisen gesteld aan de kwaliteit en kwantiteit van de inzet, en verder met name aan de strategische samenwerkingsvaardigheden van de medewerker. De verwachting is dat er per beleidsveld ten behoeve van centrumgemeente een regisserend ambtenaar zal zijn voor de planning, prioritering, onderlinge afstemming en regie op het proces van besluitvorming.

In een nadere overeenkomst wordt uitgewerkt voor welke onderwerpen ambtelijke ondersteuning wordt verzorgd vanuit de BEL Combinatie en voor welke onderwerpen deze ondersteuning wordt geleverd vanuit de gemeente Huizen. De ondersteuning hoeft niet persé geleverd te worden vanuit de centrumgemeente voor dat onderwerp. Er zal gekeken worden welke organisatie voor welk onderwerp het beste de ondersteuning kan leveren, los van het feit wie dan bestuurlijk centrumgemeente is voor dat onderwerp.

Paragraaf 4 Overleg

Artikel 6 Bestuurlijk overleg

Het is belangrijk dat de bestuurders elkaar regelmatig spreken. Bouwen aan onderlinge relaties, vertrouwen in elkaar, het geven en nemen in een samenwerkingsrelatie, allemaal factoren die belangrijk zijn bij de samenwerking.

Formeel is hiertoe in de regeling opgenomen dat de colleges tenminste tweemaal per jaar overleg hebben met elkaar. De colleges houden toezicht op de werking van de regeling en evalueren in dit overleg het model en de bereikte resultaten op het gebied van de regionale bestuurskracht. Verder vormen de colleges, na de gemeentesecretarissen, het tweede escalatieniveau. Het zal duidelijk zijn dat dit ook vaker mag zijn, in de beginfase van de samenwerking zal dit wellicht nodig zijn. Verder hebben de portefeuillehouders per onderwerp overleg met hun collega's zo vaak als dat nodig is. Ook hier geldt dat dit in de beginfase wellicht vaker zal zijn.

Artikel 7 Ambtelijk overleg

Ook voor de secretarissen en medewerkers is het belangrijk om elkaar regelmatig te spreken. Daarvoor geldt hetzelfde als bij de bestuurders. Vooralsnog wordt uitgegaan van éénmaal per kwartaal. De secretarissen houden toezicht op de uitvoering, zorgen voor voldoende inzet van mensen en middelen, en ondersteuning van de portefeuillehouders. Daarnaast vormen de gemeentesecretarissen het eerste escalatieniveau.

Verder is vooral bij de medewerkers inhoudelijk overleg van belang voor afstemming en om te komen tot integrale en gedragen adviezen en voorstellen aan de bestuurders. De ambtenaren zorgen voor de beleidsvoorbereiding, advisering aan de portefeuillehouders en ambtelijke vertegenwoordiging in de regio.

Paragraaf 5 Informatie en verantwoording

Artikel 8 Informatievoorziening en verantwoording door (centrum)gemeenten

De centrumgemeente dient zorg te dragen voor een goede informatievoorziening aan de andere gemeenten. Het kan gaan om gevraagde inlichtingen. Er wordt uitgegaan van een actieve

informatiestroom richting de deelnemende gemeenten, dit kan zowel via de in artikel 6 en 7 genoemde overleggen, maar het kan ook via periodieke informatiebrieven of op andere wijze, dan nader uit te werken.

In het kader van de verantwoordingsplicht is in de regeling opgenomen dat de colleges van de centrumgemeenten verantwoording afleggen aan de gemeenteraden over de uitoefening van het mandaat. Dit kan via de reguliere P&C cyclus (jaarrekening). Indien het voor een goede informatievoorziening nodig is kan het college of de portefeuillehouder van een centrumgemeente in een raadsvergadering van de andere gemeenten worden uitgenodigd aanwezig te zijn en zo nodig het woord te voeren tijdens de raadsvergadering.

Artikel 9 Informatievoorziening door de deelnemende gemeenten

Om de taken goed uit te kunnen voeren als centrumgemeente zal het duidelijk zijn dat de andere gemeenten de nodige inlichtingen moeten verstrekken aan de centrumgemeente.

Paragraaf 6 Wijziging, uittreding en opheffing

Artikel 10 Wijziging van de regeling

De regeling kan worden gewijzigd, mits de gemeenten het daarover met elkaar eens worden. Dit artikel biedt de mogelijkheid om waar nodig de werkwijze bij te sturen waar dat de versterking van de regionale bestuurskracht ten goede komt.

Artikel 11 Uittreding en opheffing

Het uittreden en opheffen van de regeling is de eerstkomende 4 jaar (de komende raadsperiode 2018 – 2022) niet mogelijk.

Paragraaf 7 Slotbepalingen

Artikel 12 Duur en inwerkingtreding van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Zoals in artikel 11 is aangegeven, zal het uittreden en opheffen binnen de eerste 4 jaar niet plaatsvinden. Er is bewust gekozen voor onbepaalde tijd, om aan te geven dat ingezet wordt op een langdurige (duurzame) samenwerkingsrelatie tussen de gemeenten.

Artikel 13 Evaluatie

Er is gekozen voor een evaluatie in 2021, dat zal zijn 2 jaar nadat de regeling in werking is getreden. Dit is mede ingegeven door de opstelling vanuit de provincie, die met deze keuze van de gemeenten voor een meervoudige centrumregeling in kan stemmen, maar wel onder de voorwaarde van een evaluatie begin 2021.

Artikel 14 Bekendmaking en citeerwijze

De gemeenten dienen zelf zorg te dragen voor bekendmaking op de gebruikelijke wijze. Daarnaast schrijft de Wet gemeenschappelijke regelingen voor dat er publicatie plaatsvindt in de Staatscourant. Hierbij is ervoor gekozen dat de gemeente Blaricum dit verzorgt.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. van der Wal

BEL/BS

Doorkiesnummer +31235143465

walj@noord-holland.nl

1 | 9

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

~ 8 NOV. 2017

Kenmerk

305888/1002046

Uw kenmerk

Hierbij ontvangt u ons besluit van 7 november 2017 over het vervolg op de door ons in de regio Gooi en Vechtstreek gestarte procedure op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi). Wij lichten dat hieronder graag nader aan u toe.

Wij hebben op 7 november 2017 besloten

1. Kennis te nemen van bijgaande brieven van de gemeenten Weesp, Hilversum, Huizen, Blaricum en Laren;

2. a. De provinciale arhi-procedure te verlengen voor de gemeenten Weesp en Gooise Meren tot na het besluit van de raad van Weesp op 9 november 2017 en, indien de raad van Weesp besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, de provinciale arhi-procedure voor Weesp en Gooise Meren te beëindigen;

b. In het geval van een besluit van de raad van Weesp tot het houden van een referendum de provinciale arhi-procedure voor de gemeenten Weesp en Gooise Meren te verlengen tot na het raadsbesluit na afloop van het referendum en het voorbehoud te maken dat, indien de raad niet in zijn eerste vergadering na het referendum besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, de provinciale arhi-procedure wordt doorgezet;

3. De provinciale arhi-procedure voort te zetten voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren en een herindelingsontwerp voor te bereiden voor een fusie van deze gemeenten en de termijn hiervoor te verlengen tot 1 september 2018;

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

4. De provinciale arhi-procedure voort te zetten voor de gemeenten Wijdmeren en Hilversum en een herindelingsontwerp voor te bereiden voor een fusie van deze gemeenten en de termijn hiervoor te verlengen tot 1 september 2018;

5. a. Vast te houden aan de ontwikkeling van één gemeente Gooi en Vechtstreek;

b. De voortgang van dit proces te faciliteren en te bewaken.

6. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, de Utrechtse gemeente Eemnes, de provincie Utrecht, PS van Noord-Holland en het ministerie van BZK met brieven te informeren.

Kader

Op basis van het vigerende provinciaal beleidskader 2013

'Bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland' en het coalitieakkoord

'Ruimte voor groei' 2015-2019 stelt de provincie zich vooral op als

partner van de gemeenten om van daaruit een verbindende,

ondersteunende, faciliterende, stimulerende en acterende rol te spelen.

In beginsel is de provincie voorstander van gemeentelijke

samenwerking van onderop, tenzij bestuurlijke kwaliteit dan wel

verminderde bestuurskracht tot gevolg hebben dat de dienstverlening

aan burgers of de democratische legitimiteit onder druk komt te staan.

Op dat moment kan dat provincie het instrumentarium van de wet arhi

inzetten. De provincie betracht evenwel grote zorgvuldigheid in

processen en zoekt zoveel mogelijk naar een optimaal draagvlak voor

voorstellen gericht op bestuurskrachtversterking en een robuuste

regionale samenwerking.

Aanleiding

U heeft per brief d.d. 8 februari 2017 (kenmerk 305888/913347)

kennis kunnen nemen van ons besluit om op 7 februari 2017 de arhi-

procedure te starten, met als uitgangspunt om in de Gooi en

Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie

gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht.

Dit is in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen

"Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius (april 2013), "Gooi

en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis (april

2014) en ons advies aan de minister van BZK (d.d. 23 januari 2015) over

de bestuurlijke toekomst van de regio. Dit advies was een uitwerking

voor de middellange termijn van ons eerdere advies aan de minister van

BZK (d.d. 8 november 2013) over de bestuurlijke toekomst van de

gemeenten Muiden en Weesp, ingebed in een lange termijn perspectief

voor de gehele regio Gooi en Vechtstreek. Het voorstel was om als

lange termijn perspectief voor de regio aan te houden dat er één

gemeente Gooi en Vechtstreek wordt gevormd, danwel een gemeente

Gooi en een gemeente Vechtstreek. Met de constatering dat er om daar te komen voor de middellange termijn een tussenstap nodig was. Deze arhi-procedure had tot doel om deze tussenstap te zetten.

Visie op lange termijn: één gemeente Gooi en Vechtstreek

De huidige stappen om tot versterking van de lokale en regionale bestuurskracht te komen zijn noodzakelijk, maar ze zijn geen eindpunt. Wij houden vast aan ons lange termijn perspectief. Wij blijven van mening dat de vorming van één gemeente Gooi en Vecht op termijn een solide en robuuste oplossing is voor de bestuurskrachtproblemen op lokaal en regionaal niveau. In het onderzoek van Deloitte en in de tussenbalans, die we opmaakten na de fase van open overleg, was de conclusie dat er onvoldoende draagvlak bestond om de stap naar één gemeente te maken. In de negen maanden sinds de start van de arhi-procedure is de steun voor dit perspectief aantoonbaar gegroeid in de raden. Dat is een positieve ontwikkeling. Wij willen gemeenten die vanuit dit perspectief willen fuseren ondersteunen. Wij rekenen het tot onze verantwoordelijkheid om de voortgang in het proces om één gemeente te vormen te faciliteren en te bewaken.

Open overleg

In de fase van open overleg tot 7 augustus 2017 hebben wij gesproken met de colleges van B&W en met de raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben ook met het college van B&W van de Utrechtse gemeente Eemnes gesproken. De vastgestelde verslagen van deze open overleggen zijn op de provinciale website¹ geplaatst.

Doel van het open overleg was het toelichten van ons voornemen om te komen tot maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en het verzamelen van reacties, visies, wensen en ideeën vanuit de gemeenten. In het open overleg hebben wij ook *de ruimte* voor gemeenten om zelfstandig te handelen toegelicht, die er in ons voornemen zit. Deze ruimte betrof de samenstelling van de drie beoogde gemeenten en het tijdpad. Die samenstelling hoefde niet gelijk te zijn aan de in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde combinaties Weesp/Wijdmeren/Hilversum, Huizen/Blaricum/Eemnes/Laren (BEL) en Gooise Meren (Bussum, Muiden en Naarden). Een andere combinatie was toegestaan, als er een volwaardig alternatief ontstond en er geen restproblematiek zou overblijven.

Het rapport van Deloitte noemt als uiterste termijn voor herindeling 2023 met een termijn voor de gemeenten tot medio 2019 om tot

¹ Zie daarvoor https://www.noord-holland.nl/Bestuur/Regionale_bestuurskracht/Regio_s/Regio_Gooi_en_Vechtstreek.

overeenstemming te komen. Wij hebben het advies van Deloitte niet in deze vorm overgenomen. In ons standpunt van 7 februari 2017 over de aanbevelingen van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte is geen concreet jaartal voor bestuurlijke fusie vastgelegd. Gemeenten konden besluiten tot fusie op een bepaalde termijn en dit plan aan de bevolking voorleggen en partijen konden hun standpunt erover desgewenst inzet van de verkiezingen laten zijn. De termijn, waarop de bestuurlijke fusie plaatsvindt, moest reëel zijn.

Tussenbalans

Op 12 september 2017 is een tussenbalans opgemaakt van de met de gemeenten gevoerde open overleggen en ontvangen reacties en voorstellen. U heeft daarover onze brief van 13 september 2017, kenmerk 305888/975816 ontvangen, waarin onder meer is meegegeven aan welke voorwaarden eventuele voorstellen moesten voldoen om te kunnen worden betrokken bij onze besluitvorming van 7 november 2017 over het vervolg van de arhi-procedure.

Weesp

De raad van Weesp heeft een traject vastgesteld om op 9 november 2017 een besluit te nemen over de bestuurlijke toekomst om het lokale bestuurskrachtprobleem op te lossen. De gemeenten Amsterdam en Gooise Meren hebben laten weten dat ze een ambtelijke fusie gevolgd door een bestuurlijke fusie met Weesp reëel achten. Gooise Meren noemt daarbij 2022 als datum voor bestuurlijke fusie. Amsterdam laat de datum aan Weesp. Beide gemeenten hebben in september 2017 op verzoek van Weesp een position paper aangeleverd.

Wij hebben met B&W van Weesp en met de raad gesproken over het feit dat het besluit van GS op 7 november 2017 genomen zou worden en dat de raad van Weesp zijn besluit twee dagen later neemt. Allereerst is aangegeven dat het door de raad vastgestelde traject en de tot nu toe genomen stappen bij ons het vertrouwen wekken dat de raad op de vastgestelde datum tot een besluit komt.

Met onze brief van 13 september 2017 is uiteengezet, dat wij op de volgende wijze het probleem op willen lossen, dat de besluiten van de raad en van ons college volgtijdelijk niet aansluiten. Als de raad van Weesp op 9 november 2017 besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, dan kan de provinciale arhi-procedure voor Weesp worden beëindigd en kan de gemeente Weesp zelf de regie voeren over het fusieproces. Het college van B&W van Weesp heeft op 10 oktober 2017 het raadsvoorstel vastgesteld voor de besluitvorming in de raad van 9 november 2017. Wij gaan er dan ook van uit dat de raad op de genoemde datum een besluit neemt.

Wij berichten u daarom dat wij op 7 november 2017 hebben besloten de provinciale arhi-procedure te verlengen voor de gemeenten Weesp en Gooise Meren tot na het besluit van de raad van Weesp op 9 november 2017 en indien de raad van Weesp besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, de provinciale arhi-procedure voor Weesp en Gooise Meren te beëindigen.

Referendum

De raad van Weesp heeft op 6 november 2017 een referendumverzoek ontvangen en zal mogelijk op 9 november aanstaande besluiten tot het houden van een raadgevend referendum. Het voor 9 november 2017 geplande besluit over de bestuurlijke toekomst zal de raad dan nemen in de eerste vergadering na het referendum. Dit zal vermoedelijk in februari of maart 2018 zijn.

Wij hebben het college van B&W van Weesp in onze brief van 6 oktober 2017 geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van een referendum in Weesp voor onze besluitvorming over de arhi-procedure.

Wij berichten u daarom dat wij op 7 november 2017 hebben besloten de provinciale arhi-procedure voor de gemeenten Weesp en Gooise Meren te verlengen tot na het raadsbesluit na afloop van het referendum, in het geval de raad van Weesp besluit tot het houden van een referendum, en het voorbehoud te maken dat, indien de raad niet in zijn eerste vergadering na het referendum besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, de provinciale arhi-procedure wordt doorgezet.

Wijdmeren

Er moet een oplossing komen voor het lokale bestuurskrachtprobleem van Wijdmeren. De gemeente Wijdmeren heeft na het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte zelf nog een onderzoek laten doen door Rijnconsult. De conclusies daarvan sluiten aan bij de conclusies van Deloitte.

In onze brief van 13 september 2017 markeerden wij de volgende opties voor de gemeente Wijdmeren.

- Wijdmeren besluit vóór 7 november 2017 tot een bestuurlijke fusie met in ieder geval Hilversum vóór 2023, en de nieuwe raad besluit vervolgens vóór 1 januari 2019 per wanneer die fusie daadwerkelijk plaatsvindt. Mocht de nieuwe raad vóór 1 januari 2019 geen fusiedatum bepalen, dan voeren wij de arhi-procedure voor Wijdmeren om tot een fusie te komen.

- Als de raad van Wijdmeren kiest voor zelfstandigheid en het zoeken van samenwerking op PIOFACH taken met andere gemeenten, dan biedt dit geen oplossing voor het lokale bestuurskrachtprobleem. Het voortzetten van de provinciale arhi-procedure om het probleem op te lossen ligt dan in de rede.

De raad van Wijdmeren heeft op 2 november 2017 een motie aangenomen, waarbij is besloten op een zo kort mogelijke termijn te komen tot een ambtelijke fusie met Hilversum en Gooise Meren en de ambtelijke fusie in stand te houden tot een bestuurlijke fusie waarbij de regiogemeenten opgaan in één gemeente Gooi en Vechtstreek. Een tweede aangenomen motie spreekt uit dat de gemeenteraad van Wijdmeren de komst van één gemeente in de Gooi en Vechtstreek als de toekomstrichting voor de regio Gooi en Vechtstreek ziet.

Wij waarderen het als positief dat de moties laten zien dat het besef bij de raad is gegroeid dat Wijdmeren niet langer zelfstandig kan functioneren en fusie noodzakelijk is. Tevens dat men aangeeft die toekomst te zien in een gemeente Gooi en Vechtstreek op de langere termijn. Dit sluit aan bij de visie van GS op langere termijn, maar gaat voorbij aan de urgentie van de lokale problematiek op dit moment en daarmee de noodzaak van een fusie op korte termijn.

Wijdmeren heeft daarmee niet voldaan aan de voorwaarden, die wij hebben gesteld in de brief van 13 september 2017. De raad heeft namelijk niet besloten tot een bestuurlijke fusie met in ieder geval Hilversum vóór 2023 (en de nieuwe raad vóór 1 januari 2019 de daadwerkelijke fusiedatum laten bepalen).

In het open overleg op 11 mei 2017 gaf de meerderheid van de raad aan de voorkeur te geven aan zelfstandigheid, samenwerking zoeken met andere gemeenten op PIOFACH taken en blijven van een uitvoeringsgemeente. Wij hebben daarop geantwoord dat een dergelijke keuze geen oplossing biedt voor het geconstateerde lokale bestuurskrachtprobleem en dat fusie dan onvermijdelijk zou zijn. De raad van Wijdmeren besloot op 6 juli 2017 om € 800.000 uit de algemene reserves te voteren om conform het advies van Rijnconsult de organisatie op orde te brengen. De raad heeft toen geen standpunt bepaald over de door Rijnconsult geschetste toekomstscenario's voor de gemeente.

Wij zijn van mening dat de keuze van de raad van 2 november 2017 voor ambtelijke fusie met Hilversum en Gooise Meren geen zicht geeft op een solide oplossing van de al langer bestaande bestuurskrachtproblemen van Wijdmeren. Er is niet onderzocht of Hilversum en Gooise Meren bereid zijn tot ambtelijke fusie en evenmin of de gemeenten dit willen onder de voorwaarde dat bestuurlijke fusie

pas plaatsvindt bij een opgaan van alle gemeenten in de regio in één gemeente Gooi en Vecht. Wijdmeren heeft het tijdstip van bestuurlijke fusie bovendien onbepaald gelaten.

Wij delen u daarom mee dat wij op 7 november 2017 hebben besloten de provinciale arhi-procedure voort te zetten voor de gemeenten Wijdmeren en Hilversum en een herindelingsontwerp te gaan voorbereiden voor een fusie van deze gemeenten en de termijn hiervoor te verlengen tot 1 september 2018. Wij zien als eerst haalbare fusiedatum 1 januari 2021.

Blaricum, Huizen en Laren

In onze brief van 13 september 2017 aan de gemeenten Blaricum, Eemnes, Huizen en Laren staat dat een uitgewerkt voorstel (en als het mogelijk is ook de raadsbesluiten) om de regionale bestuurskracht te verbeteren uiterlijk in de eerste week van oktober 2017 beschikbaar moest zijn om betrokken te worden bij onze besluitvorming op 7 november 2017.

Wij gaven daarbij aan dat het plan in ieder geval aan de volgende voorwaarden dient te voldoen om als serieus te worden beoordeeld:

- het plan moet geloofwaardig en overtuigend zijn;
- het beoogde model met de lichte gemeenschappelijke regeling zou operationeel moeten zijn in 2018;
- de gemeenten willen met dit voorstel bijdragen aan het versterken van de regionale bestuurskracht. De regeling zou daarom gepaard moeten gaan met een evaluatie na twee jaar (begin 2021). De evaluatievraag zou dan (globaal) kunnen zijn:
Werkt het model zoals in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd en levert dit een bijdrage aan het versterken van de regionale bestuurskracht?

Verder spraken wij uit dat wij verwachtten dat, indien uit de evaluatie zou blijken dat het beoogde resultaat uitbleef en het niet kwam tot een versterkte regionale bestuurskracht, de gemeenten alsnog zouden besluiten tot een bestuurlijke fusie.

Wij zijn de arhi-procedure gestart met de inzet om tot maximaal drie gemeenten te komen in de Gooi en Vechtstreek. Daarbij is ruimte geboden aan de gemeenten om met alternatieven te komen. Deze ruimte betrof de samenstelling van de drie beoogde gemeenten en het tijdpad, zoals wij eerder in deze brief toelichtten.

Wij constateren dat Huizen, Blaricum en Laren niet in lijn met ons voorstel tot besluiten tot bestuurlijke fusie in welke combinatie dan ook zijn gekomen.

Huizen, Blaricum en Laren hebben ervoor gekozen om een extra langjarige regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen

toe te willen voegen in een regionaal verband, waar het aan voldoende regionale bestuurskracht ontbreekt.

Wij hebben de voorgestelde regeling beoordeeld en zijn tot de volgende afweging gekomen.

Wij vinden het instellen van een extra meervoudige centrumgemeente regeling niet bijdragen aan de democratische legitimiteit en besluitvorming. Het plaatst de raden van de gemeenten o.a. vanwege de mandatering, meer op afstand door een beperkte(re) invloed op vijf belangrijke regionale thema's (Milieu en duurzaamheid, Ruimte en mobiliteit, Economie en innovatie, Cultuur, recreatie en toerisme en Sociaal domein), waarbij het vaststellen van een gezamenlijk standpunt per definitie leidt tot minder zelfstandige besluitvorming.

Wij beoordelen de voorgestelde regeling daarom niet als overtuigend of geloofwaardig.

Wij vinden het een betere oplossing om de regionale bestuurskracht te versterken door tot fusie te komen van lokaal bestuurskrachtige gemeenten met gemeenten, waar de bestuurskracht onvoldoende is of onder druk staat. In dit verband wijzen we erop dat het onderzoek van Deloitte in 2016 liet zien dat Blaricum en Laren in beduidende mate afhankelijk zijn van gemeenschappelijke regelingen en dat de lokale bestuurskracht van Blaricum en Laren als voldoende kon worden beoordeeld, maar met als blijvend aandachtspunt de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal.

Wij constateren tenslotte dat het voorstel om nog een extra regeling in te stellen niet in lijn is met het recente regeerakkoord. Het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" zegt onder andere over gemeentelijke herindeling: *"Een proces van herindeling is gewenst voor gemeenten die langjarig en in hoge mate afhankelijk zijn van gemeenschappelijke regelingen voor essentiële taken. Het is dan aan de provincie de herindelingsprocedure op basis van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) te starten."*

Wij berichten u daarom dat wij op 7 november 2017 hebben besloten de provinciale arhi-procedure voort te zetten voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren en een herindelingsontwerp voor te bereiden voor een fusie van deze gemeenten en de termijn hiervoor te verlengen tot 1 september 2018. Wij zien als eerst haalbare fusiedatum 1 januari 2021.

Wij verzoeken u deze brief ook onder de aandacht van uw raad te brengen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

J. Geldhof

Provincie
Noord-Holland

email: Raad

Blanco	Sommes	Laren	BEL
datum: 17 JAN. 2018			BPA
Zaak: 8043-2017			Doc. Nr.

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Raad van de gemeente Laren door tussenkomst van Burgemeester en
Wethouders
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr J. van der Wal

BEL/BS

Telefoonnummer +31235143465

walj@noord-holland.nl

111

Verzenddatum

16 JAN. 2018

Kenmerk

305888/1034975

Uw kenmerk

Betreft: vragen arhi-procedure

Geachte dames en heren,

Bij brief van 14 december 2017 zond u ons een aantal vragen naar
aanleiding van ons besluit van 7 november 2017 over het vervolg van
de arhi-procedure in de Gooi en Vechtstreek. In de bijlage vindt u de
beantwoording van uw vragen.

Wij zenden de beantwoording ook naar de andere gemeenten in de
Gooi en Vechtstreek en naar PS van Noord-Holland. Wij vinden het
namelijk van belang dat alle betrokkenen over dezelfde informatie
beschikken.

Wij zijn van plan om met u en met de andere betrokken gemeenten in
overleg te treden over het op te stellen herindelingsontwerp. Wij zullen
u daar nog nader over informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M. Bergkamp

voorzitter

W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid
van het college dat met dit onderwerp is belast

bijlage(n)

Kopie aan gemeenten Gooi en Vechtstreek, PS van Noord-Holland

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Technische / juridische vragen gemeenteraad Laren

1. Betreft de brief van GS van 8 november 2017 een aankondiging van een voorgenomen besluit?

Antwoord:

Het betreft een mededeling van GS:

- dat de provinciale arhi-procedure wordt voortgezet voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren;

- dat een herindelingsontwerp wordt voorbereid voor een fusie van deze gemeenten en

- dat de termijn hiervoor wordt verlengd tot 1 september 2018.

Het oogmerk van de mededeling is om duidelijkheid te bieden aan de betrokken gemeenten over de termijnen van de verschillende fasen in het herindelingsproces.

2. Betreft de brief van GS van 8 november een voor beroep of bezwaar vatbare beslissing?

Antwoord:

Nee, het betreft een mededeling van GS dat niet kan worden aangemerkt als een beslissing die vatbaar is voor bezwaar of beroep.

3. Is een termijn (3 maanden) genoemd in artikel 8, lid 2, van de Wet ARHI een termijn van orde of een 'fatale' termijn? Welke betekenis heeft de term "uiterlijk" in het genoemde artikel, en waar wordt een mogelijke afwijking ervan op gebaseerd?

Antwoord:

De termijn die is genoemd in artikel 8, tweede lid, Wet arhi moet worden aangemerkt als een termijn van orde. Als de termijn niet gehaald wordt, gaat het herindelingsproces niet de volgende fase in. Een zorgvuldige voorbereiding van een herindelingsontwerp/advies staat voor GS voorop. Het is ook logisch om een zienswijze van de betrokken raden pas te vragen na de komende raadsverkiezingen, waardoor termijnen opschuiven.

4. Een termijn van orde mag geen juridische consequenties hebben, maar raadsleden moeten van tevoren weten tot wanneer ze verkozen zijn. Met het 'besluit' tot verlenging van de ARHI is echter onduidelijk en niet vastgelegd tot wanneer zij raadslid zijn. Dit kan namelijk 2021 zijn maar ook 2022. Dit is vastgelegd in de kieswet. Is dit juist en wat is de verantwoordelijkheid van de Provincie hierbij?

Antwoord:

In de Wet arhi (art. 52 e.v.) zijn bepalingen opgenomen over tussentijdse raadsverkiezingen bij een wijziging van de gemeentelijke indeling. GS hebben slechts procedurele taken en bevoegdheden daarbij. De raadsleden worden geacht hiervan op de hoogte te zijn.

5. In hoeverre is verlenging van de wettelijke termijn van 3 maanden afhankelijk van de instemming van de Gemeenteraad respectievelijk in hoeverre moet de Gemeenteraad instemmen met die verlenging?

Antwoord:

In de Wet arhi is geen recht opgenomen voor gemeenteraden om in te stemmen met verlenging van termijn voor vaststelling van een herindelingsontwerp.

6. Geen van de HBEL gemeenten is hier voorstander van en allen zijn bestuurskrachtig bevonden. De huidige bevoegdheid van de provincie is bedoeld om door te pakken bij gemeenten die door het ijs zakken. Laren heeft een stabiel en krachtig bestuur, de begroting is op orde en de voorliggende bestuurlijke opgaven zijn goed beheersbaar. Wat is uw opvatting hierover in het licht van de te maken zorgvuldige bestuurlijke afweging?

Antwoord:

Wij verwijzen naar onze brief van 8 februari 2017, waarin wij hebben gemotiveerd waarom wij de arhi-procedure zijn gestart voor de gehele Gooi en Vechtstreek, en naar onze brief van 8 november 2017. Zie ook onze beantwoording van vraag 13 van de bestuurlijke vragen.

7. Het is naar onze mening wenselijk én noodzakelijk dat voorafgaand aan een mogelijk herindelingsontwerp in overleg met de gemeente Laren een financiële herindelingsscan wordt opgesteld. Bent u daartoe bereid om college en raad in staat te stellen adequaat op uw voorstel te kunnen reageren?

Antwoord:

Een financiële scan is geen verplicht onderdeel van een herindelingsontwerp. Wij vinden het echter wenselijk een financiële beoordeling op te nemen in het herindelingsontwerp. Daartoe zal een financiële scan worden uitgevoerd van en met de betrokken gemeenten.

8. De kosten van een herindeling zijn op basis van een herindelingsscan mogelijk bij benadering te becijferen. Nu zal er, in geval van Laren, tegelijk sprake moeten zijn van een ontvlechting van de BEL Combinatie vanwege zelfstandige positie van de in de Provincie Utrecht gelegen gemeente Eemnes. Een situatie die de deelnemers aan de BEL Combinatie als ongewenst zien en waarvoor geen draagvlak bestaat. De Provincie gaat daar in haar brief van 7 november 2017 in het geheel niet op in. Mogen wij er van uitgaan dat zowel de kosten van ontvlechting en de door de Provincie gewenste herindeling geheel voor rekening van de Provincie komen?

Antwoord:

Er zijn diverse mogelijkheden voor de nieuwe gemeente en de gemeente Eemnes om desgewenst de samenwerking vorm te geven. Indien het komt tot uittreding van gemeenten uit de GR BEL-combinatie zullen afspraken moeten worden gemaakt over deze uittreding en de financiële verplichtingen die daarmee samenhangen. Hierbij zijn de bepalingen uit de gemeenschappelijke regeling van toepassing. Er is ook jurisprudentie over de vergoedingen voor uittreding.

In de financiële scan ten behoeve van het herindelingsontwerp dienen mogelijke financiële consequenties als gevolg van uittreding uit de GR BEL-combinatie te worden betrokken.

De provincie is omdat zij een herindelingsprocedure start, niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de geheel of gedeeltelijke financiële gevolgen daarvan. Een voltooide arhi-procedure mondt uit in een wet (en geen provinciaal besluit).

Bestuurlijke vragen

1. De Provincie motiveert haar besluit met verwijzing naar het regeerakkoord. In hoeverre is van betekenis dat dit akkoord ten tijde van de brief van de Provincie van 8 november 'slechts' een ontwerp betrof?

Antwoord:

De reden van afwijzing van de voorgestelde gemeenschappelijke regeling was inhoudelijk en betrof niet primair het regeerakkoord. Het instellen van een meervoudige centrumregeling draagt naar onze mening niet bij aan de democratische legitimiteit en besluitvorming. Wij hebben ook aan het regeerakkoord gerefereerd, dat openbaar was geworden en van eenzelfde visie getuigt.

2. Waarom wordt in de brief van september jl. van uw kant gevraagd om een GR die voldoet aan voorwaarden om in de brief van november jl. te constateren dat een extra GR niet voldoet? Daarmee heeft de Provincie valse verwachtingen gewekt, terwijl in het onderhoud met de Gedeputeerde in juli expliciet gevraagd is of een dergelijke inspanning nuttig en noodzakelijk zou zijn. De heer v.d. Hoek heeft hier bevestigend op geantwoord.

Antwoord:

Wij hebben in onze brief van 13 september 2017, waarin wij een tussenbalans van de arhi-procedure gaven, toegelicht waaraan een voorstel moest voldoen om als serieus te worden beoordeeld en te worden betrokken bij onze besluitvorming op 7 november 2017. Dit betekende dat wij in dat geval het voorstel inhoudelijk zouden beoordelen en niet dat indienen gelijk stond aan honoreren.

3. Ook als wordt gekomen tot de door de Provincie gewenste herindeling blijven de nieuw gevormde gemeenten voor belangrijke onderdelen van hun taken in sterke mate afhankelijk van gemeenschappelijke regelingen. Waarom komt de Provincie dan toch tot het nu voorliggende voorstel, waarbij het aantal gemeenschappelijke regelingen nauwelijks afneemt. (waar bovendien geen draagvlak voor bestaat?) Bent u het met ons eens dat hier sprake is van een schijnredenering, die geen stand houdt bij bestudering van de feitelijke toekomstige situatie?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 13. Wij delen uw opvatting niet dat er sprake is van een schijnredenering.

4. In het ontwerp Regeerakkoord wordt gesproken over 'langjarig en in hoge mate afhankelijk van gemeenschappelijke regelingen'. Kan de provincie aangeven wat dat in haar definitie betekent, respectievelijk hoe dit nieuwe standpunt vanuit het Rijk wordt gedefinieerd of nader onderbouwd?

Antwoord:

De minister van BZK heeft aangekondigd in 2018 met een actualisatie te komen van het Beleidskader gemeentelijke herindeling en met een beleidsbrief over de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wij gaan ervan uit dat dit precisering van het landelijk beleid zal geven.

Het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte (augustus 2016) bevat een overzicht van de verbonden partijen en daarmee verbonden bedragen van de onderzochte gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

5. In de huidige zelfstandige gemeenten is sprake van gemiddeld 1 raadslid per 733 inwoners. In de nieuw te vormen gemeente is dat 1 raadslid per 1589 inwoners. Hoe kijkt de Provincie aan tegen het behoud van de bestuurlijke en democratische representativiteit ten opzichte van de huidige, ook door de Provincie als bestuurskrachtig onderschreven gemeenten Laren, Blaricum en Huizen?

Antwoord:

De verhouding tussen inwoneraantal en aantal raadsleden is bij wet geregeld. Het gemeentebestuur van Amsterdam is hierom niet minder democratisch dan dat van Laren. Daarbij komt dat besluitvorming door één raad voor drie kernen in plaats van door drie raden voor drie gemeenten bijdraagt aan zowel de directe lokale als ook de regionale besluitvorming.

Wij hebben in het open overleg steeds naar voren gebracht dat het voor goede bestuurlijke verhoudingen en representativiteit belangrijk is dat bestuurlijke opschaling gepaard gaat met afschaling. Dat wil zeggen dat er een goed dorps- en kernenbeleid dient te worden ontwikkeld.

6. Is u reeds bekend hoe de raden van de gemeenten Huizen en Blaricum ná ontvangst van uw brief nu aankijken tegen de voorgestelde fusie? (Standpunt zelf kunnen we zelf ook vragen).

Antwoord:

Wij hebben nog geen officiële reacties ontvangen. Wij zijn van plan om begin 2018 een plan van aanpak voor de herindelingsontwerpen te bespreken met de betrokken gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

7. Hoe wordt vanuit het belang van de (ambtelijke) BEL organisatie vorm gegeven voorliggende opgave van een herindeling en daarmee aan het overleg met de gemeente Huizen?

Antwoord:

Wij zullen met de gemeenten overleggen over de voorbereiding van de nieuwe gemeente en gemeentelijke organisatie. Belangen van de gemeentelijke medewerkers horen daarin ook hun plaats te hebben

8. Met welke periode houdt de Provincie rekening voor de ontvlechting van de BEL combinatie?

Antwoord:

Nader onderzoek zal inzicht moeten geven in de toekomst van de BEL-combinatie.

9. Met welke kosten rekenen de Provincie voor de ontvlechting van de BEL combinatie?

Antwoord:

Zie het antwoord op de Technisch/juridische vraag 8.

10. Met welke kosten houden de Provincie rekening ingeval van een fusie?

Antwoord:

De financiële consequenties van de herindeling worden in beeld gebracht. Zie ook antwoord op de Technisch/juridische vraag 7.

11. Waarom is minder raadsleden per inwoner democratischer dan een extra uitvoeringsorganisatie (GR) waarmee de gemeenteraad op afstand komt?

Antwoord:

Zie ook antwoorden op de vragen 5 en 13. Directe invloed van de gekozen volksvertegenwoordiging op de besluitvorming en directe verantwoording van bestuurders zijn belangrijk voor de democratische legitimiteit.

12. Wat is de motivering van de Provincie dat de voorgestelde fusie leidt tot een betere regionale bestuurskracht

Antwoord:

Wij volgen hierin in grote lijnen de adviezen van Jansen en Te Grotenhuis (2014) op basis waarvan wij ons advies aan de minister van BZK hebben uitgebracht over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek op middellange termijn (januari 2015), en het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte (2016). In onze brief van 8 februari 2017 hebben wij gemotiveerd waarom wij de arhi-procedure zijn gestart voor de gehele Gooi en Vechtstreek met als inzet om te komen tot maximaal drie gemeenten, onder welke voorwaarden en met welke ruimte voor gemeenten om met alternatieve oplossingen te komen. In het open overleg met de raad van Laren op 31 mei 2017 is deze vraag (vraag 12) ook gesteld. Daarbij is geantwoord dat je bij maximaal 3 gemeenten je gelijkwaardiger gemeenten met een adequate ambtelijke organisatie en minder bestuurlijke drukte krijgt, wat bijdraagt aan de versterking van de regionale bestuurskracht. Zie ook de beantwoording van vraag 13.

13. Wat is de motivering van de Provincie dat de afhankelijkheid van gemeenschappelijke regeling afneemt door de voorgestelde fusie?

Antwoord:

Dit is niet wat wij hebben gesteld. Wij hebben in onze brief van 8 november 2017 toegelicht dat wij vinden dat het instellen van een extra meervoudige centrumgemeente regeling niet bijdraagt aan de democratische legitimiteit en besluitvorming. Het plaatst de raden van de gemeenten o.a. vanwege de mandatering, meer op afstand door een beperkte(re) invloed op vijf belangrijke regionale thema's (Milieu en duurzaamheid, Ruimte en mobiliteit, Economie en innovatie, Cultuur, recreatie en toerisme en Sociaal domein), waarbij het vaststellen van een gezamenlijk standpunt per definitie leidt tot minder zelfstandige besluitvorming. Door de voorgestelde regeling zou de bestuurlijke drukte in totaliteit niet afnemen. Er zou minder drukte kunnen komen in de portefeuillehoudersoverleggen van de regio, maar de drie colleges van B&W zouden meer aan afstemming vooraf moeten doen. Doordat die afstemming bij de colleges komt te liggen neemt tevens de besluitvorming door de raden per saldo af. Bij de voorgestelde regeling zou een gemandateerde wethouder in een raad van een andere gemeente kunnen worden uitgenodigd. Raadsleden zouden echter niet altijd hun eigen wethouder kunnen aanspreken in concrete gevallen. Wij vinden het een betere oplossing om de regionale bestuurskracht te versterken door tot fusie te komen van lokaal bestuurskrachtige gemeenten met gemeenten, waar de bestuurskracht onvoldoende is of onder druk staat.

14. In hoeverre voldoet het besluit van GS aan het eerste vereiste van het 'Beleidskader gemeentelijke herindelingen', dat er draagvlak moet zijn voor herindeling? Nu dat aantoonbaar afwezig is voor zowel de 3-gemeentenmodel als voor het opheffen van de zelfstandigheid.

Antwoord:

In de herindelingsontwerpen worden de voorgestelde fusies getoetst aan de criteria van het landelijke en van het provinciale beleidskader, waarvan draagvlak er één is. Met andere woorden, dit is geen voorwaarde vooraf.

15. Wat is, vanuit de door de Provincie gewenste herindeling en het daarbij door de Provincie geformuleerde eindbeeld van één gemeente voor het gehele Gooi, de door de Provincie beoogde termijn (tijdpad) waarop één gemeente moet worden/zijn gerealiseerd? Waarom wordt deze optie niet eerst onderzocht.

Antwoord:

Wij hebben geen tijdpad bepaald om te komen tot één gemeente Gooi en Vechtstreek. Deze optie is overigens meerdere malen onderzocht. Wij hebben dit als lange termijn perspectief in 2013 aan de minister van BZK geadviseerd. In de Verdiepende verkenning van Jansen en Te Grotenhuis (april 2014) bleek dat er onvoldoende draagvlak was voor deze stap en werd een tussenstap naar de vorming van drie gemeenten geadviseerd. Dit hebben wij overgenomen in ons advies aan de minister van BZK over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek op middellange termijn (januari 2015).

In het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte (augustus 2016) en in de tussenbalans (september 2017), die we opmaakten na de fase van open overleg, was de conclusie wederom dat er op dat moment onvoldoende draagvlak bestond om de stap naar één gemeente te maken.

16. Bent u het met ons eens dat het door u genomen besluit een democratisch besluit van de betrokken gemeenteraden behoeft? Bent u het met ons eens dat het door u genomen besluit niet uitblinkt door argumenten vóór een door u gewenste fusie? Bent u het met ons eens dat in uw brief op geen enkele manier een bestuurlijke visie op een dergelijk opschaling te vinden is, en dat dit een minimale eis zou moeten zijn voor een dergelijk ingrijpend besluit?

Antwoord:

Nee, de Wet arhi voorziet in het geval van een provinciale procedure niet in een besluit van de betrokken gemeenteraden. Wel voorziet art. 8, lid 4 bij een provinciale procedure in de mogelijkheid voor gemeenteraden om hun zienswijze op het herindelingsontwerp te geven. Het antwoord op de overige vragen, die standpunten over ons besluit van 7 november 2017 weergeven, is : Nee.

Provincie Noord-Holland
Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

briefnummer 8043-2017:022042
bijlage(n) --
datum 16 januari 2018
inf. bij Bestuurssecretariaat
afdeling Burgemeester en Wethouders Laren
telefoonnr. 14 035
onderwerp verzoek om informatie, resp. een Wob verzoek

Geachte Gedeputeerde Staten,

Bij brief van 8 november 2017 ontvingen wij uw bericht over de Ahri-procedure in de regio Gooi- en Vechtstreek. In deze brief spreekt u het voornemen uit om onder andere de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen te doen fuseren. Wij hebben eerder geconstateerd dat u de termijn van artikel 8, lid 2 van de Wet ARHI voor het nemen van dit besluit en het opstellen van een herindelingsadvies heeft verlengd tot 1 september 2018. Ook blijkt uw besluit niet open te staan voor bezwaar of beroep omdat het geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) betreft.

De gemeenteraad heeft uw brief behandeld in zijn vergadering van 9 november 2017. Met onze brief van 20 november 2017 hebben wij u geïnformeerd over de gevoelens en ontvangst van uw brief c.q. besluit tot verlenging. De gemeenteraad heeft ons college verzocht de juridische, procedurele en inhoudelijke vragen te inventariseren die zijn gerezen door uw voorgenomen besluit en deze onafhankelijk te laten toetsen en beoordelen. De resultaten van deze inventarisatie hebben wij per brief aan u gezonden op 14 december 2017.

Wij zijn inmiddels begonnen aan deze onafhankelijke toetsing en beoordeling en hebben naar aanleiding van deze verkenning nog een aanvullend (collegiaal) verzoek. Wij, het college van B&W van de gemeente Laren, verzoeken u, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland, ons alle informatie/documenten te verstrekken, ook de onderliggende documenten, die zijn bedoeld (geweest) voor en/of ingebracht in de vergadering van Gedeputeerde Staten van 7 november 2017 ten behoeve van de behandeling van het onderwerp inzake Arhi-procedure Gooi- en Vechtstreek, agendapunt 6: Vervolg Arhi-procedure Gooi en Vechtstreek. Wij doelen hier op de geagendeerde stukken en niet de geamendeerde stukken NA behandeling in de vergadering van 7 november 2017.

Voor het college van Laren staat transparantie van besluitvorming voorop en al helemaal bij een procedure met een mogelijk grote impact voor de gemeente Laren en haar burgers. Wij hebben kennis genomen van uw afwijzing van het Wob-verzoek om informatie dat is gedaan door de vereniging Larens Behoud.

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

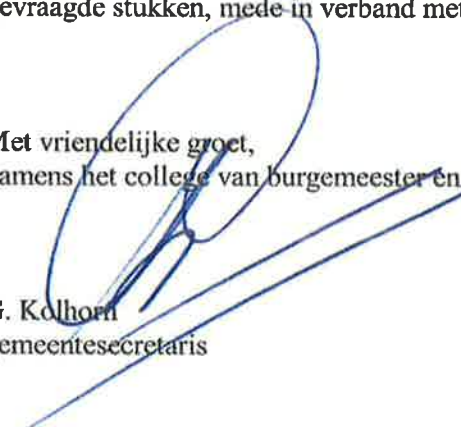
UEN

Wij achten de hierbij gevraagde informatie van belang om goed te kunnen begrijpen op welke gronden u tot uw besluit bent gekomen. Wij hopen natuurlijk dat u het met ons eens bent dat een onderling verzoek tussen bestuursorganen zoals provincie en gemeente gehonoreerd dient te worden, maar voegen hier wel aan toe dat u dit verzoek, indien u dit onverhoopt niet honoreert, in dat geval dient op te vatten als een verzoek in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Wij zullen de uitkomsten van onze juridische toetsing delen met de gemeenteraad op 31 januari 2018. Aan deze uitkomsten voegen wij ook een zienswijze toe op uw besluit, die congruent is aan de eerdere zienswijze van de gemeenteraad. Het voorlopig standpunt inclusief de summiere onderbouwing van uw college dat een fusie noodzakelijk is, wordt niet gedeeld. Gezien de korte termijn verwachten wij binnen tien dagen na datum van deze brief de door ons gevraagde stukken, mede in verband met de raadsvergadering van 31 januari aanstaande.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

G. Kolhorn
gemeentesecretaris

mw. drs. R. Kruisinga
burgemeester

Gemeente Blaricum
t.a.v. college burgemeester en wethouders
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

briefnummer 8043-2017:837783
bijlage(n) --
datum 17 januari 2018
inf. bij Bestuurssecretariaat
afdeling Burgemeester en Wethouders Laren
telefoonnr. 14 035
onderwerp gemeenschappelijke regeling HBL

Geachte collega's

Begin oktober hebben de colleges en raden van Blaricum, Huizen en Laren de lichte gemeenschappelijke regeling vastgesteld en opgestuurd richting Gedeputeerde Staten. Op 8 november jl. hebben wij een voorlopig standpunt ontvangen van Gedeputeerde Staten inzake de herindeling. Dit voorlopig standpunt heeft de verdere uitwerking van de lichte GR opgehouden.

Het college van Laren stelt zich, zoals op verschillende momenten duidelijk aangegeven, op het standpunt dat Laren voldoende bestuurskracht bezit om haar zelfstandigheid niet op te geven, daarbij mede gesteund door de rapportages die hierover zijn geschreven, zoals het door Deloitte opgestelde rapport.

Om de regionale slagkracht te versterken denken wij dat het juist is de lichte GR zoals vastgesteld op korte termijn verder uit te werken en te operationaliseren.

Wij denken daarbij aan een formele start per 1 maart 2018 of 1 april 2018. Eerder werd uitgegaan van 1 februari 2018. Wij schatten echter in, dat door bovengenoemde omstandigheid, deze datum niet meer haalbaar is.

Wij verzoeken jullie dan ook om samen met ons te overleggen hoe wij binnen korte termijn de lichte GR vorm kunnen geven.

Wij vernemen graag van jullie.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

G. Kolhorn
gemeentesecretaris

drs. mw. R. Kruisinga
burgemeester

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

Gemeente Huizen
t.a.v. college van burgemeester en wethouders
Graaf Wichman 10
1276 KB HUIZEN

briefnummer 8043-2017:935754
bijlage(n) --
datum 17 januari 2018
inf. bij Bestuurssecretariaat
afdeling Burgemeester en Wethouders Laren
telefoonnr. 14 035
onderwerp gemeenschappelijke regeling HBL

Geachte collega's

Begin oktober hebben de colleges en raden van Blaricum, Huizen en Laren de lichte gemeenschappelijke regeling vastgesteld en opgestuurd richting Gedeputeerde Staten. Op 8 november jl. hebben wij een voorlopig standpunt ontvangen van Gedeputeerde Staten inzake de herindeling. Dit voorlopig standpunt heeft de verdere uitwerking van de lichte GR opgehouden.

Het college van Laren stelt zich, zoals op verschillende momenten duidelijk aangegeven, op het standpunt dat Laren voldoende bestuurskracht bezit om haar zelfstandigheid niet op te geven, daarbij mede gesteund door de rapportages die hierover zijn geschreven, zoals het door Deloitte opgestelde rapport.

Om de regionale slagkracht te versterken denken wij dat het juist is de lichte GR zoals vastgesteld op korte termijn verder uit te werken en te operationaliseren.

Wij denken daarbij aan een formele start per 1 maart 2018 of 1 april 2018. Eerder werd uitgegaan van 1 februari 2018. Wij schatten echter in, dat door bovengenoemde omstandigheid, deze datum niet meer haalbaar is.

Wij verzoeken jullie dan ook om samen met ons te overleggen hoe wij binnen korte termijn de lichte GR vorm kunnen geven.

Wij vernemen graag van jullie.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

G. Kolhorn
gemeentesecretaris

drs. mw. R. Kruisinga
burgemeester

Provincie Noord-Holland
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

briefnummer 8043-2017:501268
bijlage(n) --
datum 5 februari 2018
inf. bij Bestuurssecretariaat
afdeling
telefoonnr. 14 035
onderwerp Arhi procedure

Geachte college,

Op 8 november 2017 ontvingen wij uw bovenvermelde brief. Daarop hebben de Gemeenteraad en ons College inmiddels op verschillende momenten gereageerd.

Op basis van de tot dusver beschikbare informatie en inzichten en ook uw brief van 16 januari 2018 waarin u ingaat op de door de Gemeenteraad in zijn vergadering van 9 november gestelde vragen hebben wij een voorlopige, preventieve zienswijze vastgesteld. Immers (pas) na het verschijnen van het door u op te stellen herindelingsontwerp, uiterlijk per 1 september 2018, staat er een termijn open voor het indienen van een formele zienswijze door gemeenten en burgers. Het indienen van zienswijzen nadat besluiten zijn genomen blijkt echter veelal te laat vanuit het gewenste perspectief van gemeenten. Ook gezien de procedure tot nu heeft dit ons gemotiveerd om nu al *preventief en voorlopig* uw College en Provinciale Staten te informeren via deze zienswijze over alle aspecten die moeten ondersteunen dat de door u voorgestelde fusie van de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren overbodig en zelfs contraproductief is.

Wij blijven op basis van de bij ons bekende en door U verstrekte gegevens van mening dat de procedure bij herhaling niet zorgvuldig is geweest. Het 'open overleg' als bedoeld in de wet, is geen procedurele 'formaliteit', maar dient juist ter bescherming van de belangen van de betrokken gemeenten. Zodanig dat die belangen een grondige, zichtbare *inhoudelijke* toetsing krijgen. In casu de betrokken gemeenten hebben aantoonbare bestuurskracht en er is geen draagvlak voor een fusie aanwezig. Dit onderstreept te meer de noodzaak van een zorgvuldige toetsing van belangen.

In de aanloop naar de totstandkoming van de Wet Arhi in de jaren '80 van de vorige eeuw werd het open overleg – dat in de wet is voorgeschreven als rechtsbescherming voor de betrokken gemeenten, die tot fusie worden gedwongen en niet 'van onderop' willen fuseren (zie het

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

CEL

rapport van Minister Plasterk uit 2013) - door de regering voldoende geacht als waarborg voor de bescherming van de belangen van betrokken gemeenten. De rechter moest en mocht zich niet mengen in politieke zaken.

Wij constateren dat, doordat U steeds niet inhoudelijk ingaat op de argumentatie van de gemeente, daarmee feitelijk nalaat te doen wat U op grond van de wet behoort te doen. De norm die dient te worden gehanteerd bij het open overleg is niet gehanteerd, althans de vereiste zorgvuldigheid heeft ontbroken.

De door U gewenste fusie levert tenminste de volgende problemen op die U in onze ogen niet echt in uw beschouwingen betreft, dan wel bagatelliseert. Wij beperken ons hier tot slechts enkele aspecten:

- a. algemene uitkering uit het Gemeentefonds: de drie begrotingen worden niet bij elkaar geteld. Volgens de systematiek van het Gemeentefonds wordt de bijdrage aan de fusiegemeente opnieuw vastgesteld. In ieder geval komen van de *drie* maal standaard uitkering per begrotingsjaar per gemeente van rond de 400 K er *twee* te vervallen. Het staat niet vast of de financiering van de fusiegemeente toereikend zal zijn.
- b. daar komt bij dat de transitievergoeding in verband met de fusie in de daartoe strekkende ministeriële regeling van Bzk, gezien de kosten alleen al van de ontvlechting van de BEL-Combinatie, bij lange na niet toereikend is. Te meer niet als bedacht wordt dat in het begrotingsjaar voorafgaande aan de fusie al aan ieder der fuserende gemeenten een deel van die transitievergoeding wordt uitbetaald. Uw opmerking in uw beantwoording van 16 januari (vraag 8) dat de Provincie niet verantwoordelijk of aansprakelijk is voor de financiële gevolgen omdat een arhi-procedure uitmondt in een wet vinden wij in dit verband onbegrijpelijk. Slechts doordat u het initiatief neemt om te komen tot een herindeling ontstaan die ongewenste financiële gevolgen als het voorstel uiteindelijk wet wordt.
- c. wat betreft de kosten van de gevolgen van de fusie in relatie tot de BEL Combinatie zijn er, gezien art. 41 Arhi, in relatie tot art. 9, lid 2, Wet gemeenschappelijke regelingen meerdere opties. De meeste herindelingswetten geven namelijk aan dat de nieuwe gemeente binnen een half jaar na aanvang van haar bestaan 'maatregelen' moet treffen m.b.t. de verbondenheid aan gemeenschappelijke regelingen. Daarbij worden zo nodig de regelingen zelf en eventuele wettelijke bepalingen opzij gezet. De opmerkingen van de verantwoordelijke Gedeputeerde in dit kader tijdens de behandeling in de commissie Economie, Energie en Bestuur van 27 oktober 2017 dat e.e.a. "wel mee zal vallen" zijn wat ons betreft niet alleen voorbarig, maar bovendien en inhoudelijk bezien niet onderbouwd en onjuist. Dit geldt ook voor de in de commissie gemaakte opmerking dat het rapport Deloitte zegt dat de samenwerking binnen de BEL-gemeenten kwetsbaar is. Dat zegt het rapport echter *nadrukkelijk* niet. Het toont temeer aan dat de aangevoerde argumentatie door de gemeente Laren niet serieus door u is gewogen. Wij zijn ervan overtuigd dat alleen al de afwikkeling van de BEL Combinatie als GR voor een aantal jaren een groot beslag op de liquiditeiten van de nieuwe gemeente zal leggen Wij hebben dit meermalen gemotiveerd aangegeven.

De argumentatie ten aanzien van de verbonden gemeenschappelijke regelingen zoals die u ons voorhoudt in uw reactie van 16 januari 2018 overtuigt dan ook niet.

- d. zoals in algemene zin gememoreerd gaat u in geen van uw reacties echt in op de door ons geformuleerde zienswijze van oktober 2016. Een zienswijze die wij nog steeds integraal steunen en waarbij wij nadrukkelijk en onderbouwd de toegevoegde waarde van de vorming van drie regiogemeenten betwisten.

Wij betreuren het dat het alternatief dat wij – gemotiveerd - hebben gepresenteerd, een lichte GR, met slechts een verwijzing naar een regeerakkoord (dat geen wettelijke status heeft) is afgewezen. Dit klemmt temeer omdat u steeds in uw communicatie heeft aangegeven dat u uitgaat van samenvoeging van gemeenten, waarbij in eerste instantie ruimte werd gelaten, waar het de keuze van de betrokken gemeenten betrof, om in welk verband te worden samengevoegd. Wij waren en zijn nog steeds ervan overtuigd dat wij een alternatief bieden waar serieus naar zou moeten worden gekeken. Ondanks dat u er een poging toe doet om dat te weerleggen, herkennen wij ons niet in uw argumentatie. Dit laatste ook omdat na de besluitvorming in uw College op 7 november 2017, ook de raden nog in de gelegenheid moesten zijn hierover hun standpunt te formuleren. Ook die ruimte is door uw besluit, zonder nadere motivering, verlaten, waardoor de communicatie nu nog slechts gaat om het ‘hoe’, niet om het ‘waarom’ van de door u voorgestelde herindeling.

Het bovenstaande heeft ons gesterkt in de opvatting dat van een open overleg nimmer echt sprake is geweest. In een brief naar het ministerie uit 2015 is immers de samenvoeging van Huizen, Laren en Blaricum ook al genoemd. Ondanks gebrek aan draagvlak en urgentie, en in weerwil van een reëel alternatief voor het door Deloitte geconstateerde vraagstuk van *regionale* slagkracht, is een vasthouden aan de door u gewenste herindeling blijkbaar de enige uitkomst van het ‘open’ overleg. In geen van de reacties van U is echt ingegaan op de argumentatie zoals ingebracht door de gemeente Laren. Wij wijzen hier ook expliciet op de reactie op de zienswijze van de gemeente van oktober 2016 en het uitblijven van een inhoudelijke reactie op de in die zienswijze aangevoerde argumentatie.

Het rapport van Deloitte stelt dat de bestuurskracht van Laren op orde is, dat de begroting en de realisatie daarvan sluitend zijn en dat ook regionale vraagstukken (steeds) krachtig(er) worden opgepakt. Een voortdurende discussie over de zelfstandigheid van de gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek legt deze ontwikkeling feitelijk plat. Wij constateren dat de provincie daarmee de ontwikkeling van bestuurskracht van de regio niet faciliteert maar feitelijk voor jaren blokkeert. Met de opgaven waar de regio voor staat een ongewenste ontwikkeling. Voor veel taken is de gemeente inderdaad aangesloten bij gemeenschappelijke regelingen, waarvan de meest nabije de BEL-Combinatie is. Daarover hebben College en Raad dan ook het meest te zeggen, via de geëigende instrumenten als de Programmabegroting. Andere gemeenschappelijke regelingen zoals de Veiligheidsregio hebben een wettelijke basis en staan ‘op afstand’. Dat wordt met een herindeling niet anders.

Wij constateren dat wij in meerdere documenten een heldere argumentatie hebben aangevoerd en dat wij in de correspondentie vanuit de provincie, zowel mondeling als schriftelijk, nauwelijks inhoudelijke beantwoording hebben aangetroffen.

Het is ons kortom nog steeds onduidelijk op basis van welke argumentatie u, tegen de wil van de drie gemeenten, de herindeling van deze drie gemeenten toch door zou willen zetten. In uw aanbiedingsbrief van 16 januari 2018, bij de beantwoording van de raadsvragen, sluit u immers af met dat uitgangspunt. Wij kunnen niet reproduceren hoe elk argument gewogen is, als zo'n weging al heeft plaatsgevonden, en herhalen met klem dat op basis van de ons bekende gegevens er geen sprake is geweest van het door de wet vereiste open overleg.

Wij stellen voor de raadsleden, in overeenstemming met de Grondwet en Kieswet, tenminste te laten zitten voor een periode van vier jaar na de aankomende verkiezingen voor de gemeenteraden. Op die wijze ontstaat voor de nieuw gekozen volksvertegenwoordigers een vorm van rechtszekerheid en helderheid over de termijn waarover hun mandaat zich uitstrekt. Mocht U in de tussentijd, tegen de argumentatie en wens van de drie gemeenten in, toch besluiten tot een herindeling dan biedt dat in ieder geval de kans om het procespad wel goed te bewandelen en de toekomstige raads- en collegeleden die rechtszekerheid te bieden.

Wij vertrouwen graag op een spoedige inhoudelijke reactie op hetgeen hierboven is gesteld en hetgeen in onze eerdere genoemde correspondentie is gesteld. Het is ons op dit moment volstrekt onduidelijk hoe u tot uw voorlopig standpunt komt. Wij verzoeken U dan ook uw standpunt in deze te herzien en naast het doorlopen van een zorgvuldige procedure uit te gaan van gewenste basis voor iedere herindeling en het verkrijgen van voldoende draagvlak. Die zijn in de huidige situatie immers afwezig.

Hoogachtend,
college van burgemeester en wethouders

G. Kolhorn
gemeentesecretaris

mw. drs. R. Kruisinga
burgemeester